

Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat
2025. – 2029. évi
Gazdasági Programja és Fejlesztési Terve

**Jóváhagyva a vármegye közgyűlésének
..... számú határozatával**

2025. február

TARTALOMJEGYZÉK

- I. BEVEZETÉS**
- II. CÉLKITŰZÉSEK**
- III. FELADATOK MEGHATÁROZÁSA**
 - 1. TERÜLETFEJLESZTÉS**
 - 1.1 TERÜLETFEJLESZTÉSI TERVEZÉS**
 - 1.1.1 TOP PLUSZ, ITP**
 - 1.2 TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAMOK VÉGREHAJTÁSA**
 - 1.3 TERÜLETFEJLESZTÉSI KOORDINÁCIÓ**
 - 1.4 VIDÉKFEJLESZTÉSI KOORDINÁCIÓ**
 - 2. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK**
 - 3. HUNGARIKUMOK**
 - 4. KÖRNYEZETVÉDELEM**
 - 5. IDEGENFORGALOM, KULTÚRA**
 - 6. SPORT**
 - 7. NEMZETISÉGI FELADATOK**
- IV. FELADATOK VÉGREHAJTÁSÁNAK ESZKÖZEI**
- V. A GAZDASÁGI PROGRAM ÉS FEJLESZTÉSI TERV MEGVALÓSÍTÁSÁT ELŐSEGÍTŐ LEGFONTOSABB ALAPELVEK**

I. BEVEZETÉS

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló **2011. évi CLXXXIX. törvény** 27. § (1) bekezdése (a továbbiakban Möt.v.) alapján a vármegyei önkormányzat területi önkormányzat, amely – a törvényben meghatározottak szerint – területfejlesztési, vidékfejlesztési, valamint koordinációs feladatokat lát el.

A Möt.v. 116.§-a szerint az önkormányzat hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti. A gazdasági program, fejlesztési terv a közgyűlés megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése 8/2020. (IV.17.) KH sz. határozatával elfogadott 2020-2024. évre szóló gazdasági programja lejárt. A Möt.v. 116. § (5) bekezdése értelmében a közgyűlés az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el a gazdasági programot.

A gazdasági program és fejlesztési terv elkészítésének a célja az, hogy a vármegyei önkormányzat egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és a lehetőségek figyelembevétele mellett feladatellátásában fejlődjön is.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a vármegyei önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a vármegyei önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A vármegyei szintű területfejlesztési tervezés erősebb központi területfejlesztési tervezési szakmai koordinációval, támogatással és ellenőrzéssel folyik. A feladatok felölelik a területfejlesztési döntéseket megalapozó vizsgálatokat, a vármegyei területfejlesztési koncepció kidolgozását, valamint számos lényeges kérdésben a vármegyei önkormányzat véleményezési jogot kap.

A vármegyei önkormányzat a hatáskörébe utalt fejlesztési források felhasználásáról dönt, ugyanakkor beszámolási kötelezettség is terheli.

A gazdasági program irányvonalát a 2021-2027-es költségvetési időszak Európai Unió forrás felhasználása fogja meghatározni. A 2021 és 2027 közötti időszakban az EU még többet fordít majd olyan területekre, ahol a tagállamok egymagukban nem tudnak boldogulni, vagy ahol hatékonyabb a közös fellépés – legyen az a kutatás, a migráció, a határellenőrzés vagy a védelem területe. Emellett az Unió folytatni fogja az olyan hagyományos – de modernizált – szakpolitikák finanszírozását, mint a közös agrárpolitika és a kohéziós politika.

A vármegyei önkormányzatnak el kell látnia a hatályos jogszabályok által előírt feladatokat, a 2025-2029. évekre vonatkozó gazdasági programját ennek megfelelően kell megalkotnia.

A program az önkormányzat átfogó, a közgyűlés és hivatala választási ciklusra szóló gazdasági és szakmai stratégiai tervdokumentuma, amely megalapozza a munkavégzés kereteit.

Jogszabályi alapok

A **Mötv.** 27. § (1) bekezdése tehát meghatározza azt a keretet, mely alapján a vármegyei önkormányzat, mint területi önkormányzat területfejlesztési, vidékfejlesztési, valamint koordinációs feladatok ellátását végzi.

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló többször módosított 1996. évi XXI. törvényt felváltotta a **a területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény.**

Az új szabályozás alapján a vármegyei önkormányzat legfontosabb feladatai a következők:

8. A vármegyei önkormányzat és a fővárosi önkormányzat területfejlesztési feladatai

10. § (1) A vármegyei önkormányzat és a fővárosi önkormányzat a **területfejlesztési tervezéssel** összefüggő feladatok ellátása keretében

a) az OFTK-val összhangban – a vármegyei jogú városok önkormányzatainak, valamint a fővárosi kerületi önkormányzatok bevonásával – kidolgozza és határozattal elfogadja a vármegyei és a fővárosi területfejlesztési koncepciót, illetve – a vármegyei és a fővárosi területfejlesztési koncepció és a vármegyei területrendezési terv figyelembevételével – a vármegyei és a fővárosi területfejlesztési programot, a területfejlesztésért felelős miniszter állásfoglalásának beszerzésével;

b) részt vesz az OFTK, valamint az operatív programok kidolgozásában, a vármegyei jogú városok önkormányzata és a fővárosi kerületi önkormányzatok kötelező bevonásával, észrevételeik figyelembevételével;

c) előzetesen véleményezi az országos, valamint a vármegyét vagy a fővárost érintő ágazati fejlesztési stratégiákat, koncepciókat és akcióterveket a vármegyei jogú városok önkormányzata és fővárosi kerületi önkormányzatok kötelező bevonásával, észrevételeik figyelembevételével;

d) előzetesen véleményezi a területét érintő térségi fejlesztési programokat;

e) gondoskodik a partnerség elvének érvényesítéséről a tervezés és a végrehajtás során;

f) képviseli a vármegyét a határon átnyúló nemzetközi fejlesztési programjainak tervezésében, kidolgozásában;

g) elkészíti a területi szempontú operatív program megvalósítása érdekében Integrált Területi Programot.

(2) A vármegyei önkormányzat és a fővárosi önkormányzat a **területfejlesztési programok végrehajtásával** kapcsolatos feladatok ellátása keretében

a) a Területfejlesztési Szolgálattal együttműködve nyomon követi és értékeli a vármegyei vagy fővárosi területfejlesztési koncepció és a vármegyei vagy fővárosi területfejlesztési programok végrehajtását;

b) dönt a hatáskörébe utalt fejlesztési források felhasználásáról;

c) közreműködik – a monitoring bizottság vagy más döntéshozó szerv útján – a területi szempontú operatív programok irányításában, megvalósításuk végrehajtásában;

d) közreműködik a vármegyei önkormányzatokkal és az államigazgatási szervekkel együtt – a monitoring bizottság vagy más döntéshozó szerv útján – a határon átnyúló nemzetközi fejlesztési programok irányításában, részt vesz azok lebonyolításában, végrehajtásában;

e) gazdaságfejlesztési, befektetés-ösztönző tevékenységet lát el a vármegye gazdaságának és foglalkoztatásának fellendítése érdekében, e célból külön szervezetet hozhat létre vagy megállapodás alapján más szervezettel működhet együtt;

f) figyelemmel kíséri az operatív programok vármegyében vagy a fővárosban jelentkező feladatainak megvalósítását a vármegyei jogú városok önkormányzatai és a kerületi önkormányzatok bevonásával, észrevételeik figyelembevételével.

(3) A vármegyei önkormányzat és a fővárosi önkormányzat **területfejlesztési koordinációval** kapcsolatos feladatok ellátása érdekében

a) összehangolja a nemzetközi és határon átnyúló együttműködésből adódó feladatait, biztosítja azok összhangját;

b) a települési önkormányzatok felkérése alapján elősegíti a helyi önkormányzatok területfejlesztési társulásainak szerveződését;

c) szakmai kapacitásával segíti a területfejlesztési önkormányzati társulások és a térségi fejlesztési tanácsok fejlesztési célokat feltáró, pályázatokat megalapozó tevékenységét;

d) vizsgálja és értékeli a vármegye vagy a főváros társadalmi és gazdasági helyzetét, környezeti állapotát, adottságait, a vizsgálatok során felhasznált információkat és a vizsgálatok eredményeit a TeIR rendelkezésére bocsátja;

e) kölcsönös információcserével segíti a TeIR működését, információkat biztosít a területfejlesztési programok készítéséhez, valamint fogadja a törvényben szereplő vármegyei szintre delegált feladatok elvégzése érdekében a központi adatbázisok adatait;

f) együttműködik a települési önkormányzatokkal, a vármegye fejlesztésében közvetlenül és közvetve közreműködő területi államigazgatási szervekkel, az érdekelt civil és szakmai szervezetekkel.

(4) A vármegyei önkormányzat a **vidékfejlesztési koordinációval** kapcsolatos feladatok ellátása érdekében

a) összehangolja a vidékfejlesztési stratégiákat és akciókat a vármegyei fejlesztési és területfejlesztési koncepciókkal és programokkal;

b) előzetesen állást foglal a vármegye területét érintő vidékfejlesztési stratégiák, akciók tekintetében;

c) elláthatja a helyi akciócsoportok, a közösségvezérelt helyi fejlesztésben érintett szervezetek munkaszervezeti feladatait;

d) részt vehet a helyi akciócsoportok és a közösségvezérelt helyi fejlesztésben érintett szervezetek tevékenységében;

e) külön megállapodás alapján a vidékfejlesztési akciók végrehajtása során koordinációs és döntéshozatali feladatokat láthat el;

f) nyomon követi és értékeli a vidékfejlesztési akciók lebonyolítását és monitoring bizottsági feladatokat lát el a programok végrehajtásához kapcsolódóan.

(5) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti vármegyei, illetve fővárosi **területfejlesztési koncepció és program** a területfejlesztésért felelős miniszter állásfoglalásának beszerzését követően **fogadható el**. Az állásfoglalást a területfejlesztésért felelős miniszter az állásfoglalást kérő irat beérkezését követő 30 napon belül adja ki. Ha e határidőn belül nem történik meg az állásfoglalás kiadása, akkor az állásfoglalást egyetértőnek kell tekinteni.

9. A térségi fejlesztési tanács

11. § (1) A térségi fejlesztési tanács jogi személy.

(2) A térségi fejlesztési tanács szervezeti és működési szabályzatot készít és fogad el.

(3) A térségi fejlesztési tanács munkaszervezete működésének részletes szabályait ügyrend rögzíti.

(4) A térségi fejlesztési tanács gazdálkodására a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(5) A térségi fejlesztési tanács működtetését a tagok által képviselt szervezetek befizetései és egyéb bevételek biztosítják. A működtetéshez a központi költségvetés támogatást nem nyújt.

(6) A térségi fejlesztési tanács működésének törvényességi felügyeletét a térségi fejlesztési tanács székhelye szerint illetékes vármegyei kormányhivatal látja el.

(7) A térségi fejlesztési tanács

a) rendszeresen vizsgálja, és legalább kétévente értékeli a térség társadalmi és gazdasági folyamatait, környezeti állapotát, azonosítja fejlesztési szükségleteit;

b) az a) pont szerinti vizsgálatok eredményét a TeIR adatbázisán keresztül nyilvánossá teszi;

c) az OFTK-val összhangban kidolgozza a térség területfejlesztési koncepcióját és programját;

d) megállapodást köthet az érintett miniszterekkel a térségi fejlesztési program finanszírozásáról;

e) figyelemmel kíséri az operatív programok térséget érintő feladatainak végrehajtását, erre irányuló kormányzati döntés esetén közreműködik az operatív programok térséget érintő feladatainak végrehajtásában;

f) előzetesen véleményezi az illetékességi területe szerinti vármegyék területfejlesztési koncepcióját és programját;

g) tevékenységéről a tárgyévet követő év március 31-éig beszámolót készít, amelyet megküld a területfejlesztésért felelős miniszternek.

12. § (1) A térségi fejlesztési tanács tagjai

a) a térségi fejlesztési tanács illetékességi területén működő vármegyei közgyűlés elnöke és a vármegyei közgyűlés egy további delegáltja;

b) a területfejlesztésért felelős miniszter képviselője.

(2) A térségi fejlesztési tanács ülésein állandó meghívottként részt vesz

a) a térségi fejlesztési tanács illetékességi területe szerinti

aa) területi gazdasági kamarák egy-egy képviselője;

ab) vármegyei kormányhivatalok vezetője és állami főépítésze;

b) a gazdaságfejlesztésért felelős miniszter képviselője.

(3) A térségi fejlesztési tanács üléseire a tanács döntése alapján egyéb, a feladatellátásban érdekelt szervezetek is meghívást kaphatnak.

(4) A térségi fejlesztési tanács a tagjai közül elnököt és alelnököt választ, munkaszervezetét kialakítja. A térségi fejlesztési tanács tisztségviselője a tanácsban végzett munkájáért díjazásra és egyéb juttatásra nem jogosult.

13. § (1) Az OFTK-ban meghatározott kiemelt térségekben a következő kiemelt térségi fejlesztési tanácsok működnek:

A kiemelt térségi fejlesztési tanácsok a 11. § (7) bekezdésében meghatározottakon túl a következő feladatokat látják el:

a) előzetesen véleményezik a kohéziós célú európai uniós források felhasználását megalapozó legmagasabb szintű nemzeti tervezési dokumentumot, az országos, továbbá a kiemelt térséget érintő ágazati és területi terveket;

b) a területfejlesztésért felelős miniszter útján a Kormány elé terjesztik a térség területfejlesztési koncepcióját és programját;

c) irányítják a térség területfejlesztési programjának végrehajtását;

d) döntenek a hatáskörükbe utalt fejlesztési források tekintetében azok felhasználásáról.

(9) A kiemelt térségi fejlesztési tanácsok működtetésére – a (10) bekezdésben meghatározott kivétellel – a 11. §-t és a 12. § (2)–(4) bekezdését kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a kiemelt térségi fejlesztési tanácsok működtetéséhez a központi költségvetés támogatást nyújt.

(10) Az (1) bekezdés szerinti kiemelt térségi fejlesztési tanácsokban az elnöki feladatokat két elnök, mint társelnök látja el, azzal, hogy az egyik elnök a területfejlesztésért felelős miniszter vagy az általa kijelölt személy, a másik elnököt a tanácsok a tagjaik közül választják. A társelnökök a tanács üléseit együttesen hívják össze, és az elnöki teendőiket azonos jogkörrel, – a társelnök tevékenységére is figyelemmel – egymással együttműködve látják el.

A **helyi önkormányzatok és szerveik**, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek **feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény** alapján végzett feladataink:

66. § A fővárosi, a vármegyei önkormányzat közgyűlése

- a) összehangolja — a kiemelt üdülőkörzetek kivételével — az **idegenforgalom** területi érdekeit az országos érdekekkel, gondoskodik az idegenforgalmi értékek feltárásáról, bemutatásáról, propagálásáról;
- b) véleményt nyilvánít a kiemelt üdülőkörzetek fejlesztési koncepciójáról, programjáról;
- c) összehangolja az idegenforgalom helyi fejlesztését, és elemzi a terület idegenforgalmának alakulását.

67. § A helyi önkormányzat a piaci zavarok megelőzése céljából figyelemmel kíséri a piaci viszonyokat, intézkedést kezdeményez.

Ugyanezen törvény 121. §-a alapján a vármegye önkormányzatának önként vállalt feladata lehet különösen

a) a közösségi **kulturális** hagyományok és értékek ápolásának, a művelődésre, társaséletre szerveződő közösségek tevékenységének, a lakosság életmódja javítását szolgáló kulturális célok megvalósításának támogatása;

b) a **művészeti** intézmények, továbbá a lakosság művészeti kezdeményezéseinek, önszerveződéseinek támogatása, a művészi alkotómunka feltételeinek javítása és a művészeti értékek létrehozásának, megőrzésének segítése.

A vármegyei önkormányzatok számára **környezetvédelmi feladatokat** a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. Törvény (a továbbiakban: törvény) egyes rendelkezései állapítanak meg.

46 § (2) A vármegyei önkormányzat az épített és természeti környezet védelmével kapcsolatos feladatainak ellátása érdekében

- a) a települési önkormányzatokkal és az illetékes vármegyei területfejlesztési tanáccsal egyeztetve vármegyei környezetvédelmi programot készít a 48/D. §-ban foglaltak szerint, amelyet a vármegyei közgyűlés hagy jóvá;
- b) előzetes véleményt nyilvánít a települési önkormányzati környezetvédelmi programokról, illetve kezdeményezheti azok megalkotását;
- c) állást foglal a települési önkormányzatok környezetvédelmet érintő rendeleteinek tervezetével kapcsolatban;
- d) elősegíti az 58. § (7) bekezdése szerinti egyezség létrehozását;
- e) javaslatot tehet települési önkormányzati környezetvédelmi társulások létrehozására.

48/D. § (1) A vármegyei környezetvédelmi program tartalmazza a 48/B. § (2) bekezdésben foglaltaknak megfelelően azokat a célokat és intézkedéseket, amelyek elérése, illetve megvalósítása vármegyei szinten hatékony és indokolt.

(2) A vármegyei közgyűlés gondoskodik a vármegyei környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, figyelemmel kíséri az azokban foglalt feladatok megoldását.

48/F. § (3) A települési önálló vagy közös környezetvédelmi program tervezetét – az (1) bekezdésben meghatározott szerveken túl – az illetékes *vármegyei önkormányzatnak*, a vármegyei környezetvédelmi program tervezetét az illetékes regionális területfejlesztési konzultációs fórumnak is meg kell küldeni véleményezésre.

A sportról szóló 2004. évi I. törvény 55. § (1) határozza meg a feladatokat, mely szerint „A települési önkormányzat - figyelemmel a sport hosszú távú fejlesztési koncepciójára -:

- a) meghatározza a helyi sportfejlesztési koncepciót, és gondoskodik annak megvalósításáról,
- b) az a) pontban foglalt célkitűzéseivel összhangban együttműködik a helyi sportszervezetekkel, sportszövetségekkel,
- c) fenntartja és működteti a tulajdonát képező sportlétesítményeket,
- d) támogatja az iskolai testnevelés és sporttevékenység gyakorlása feltételeinek megteremtését.

(2) A települési önkormányzat az (1) bekezdésben foglaltakon kívül támogatja az iskolai sportkörök működéséhez, vagy az ezek feladatait ellátó diáksport-egyesületek feladatainak zavartalan ellátásához szükséges feltételek megteremtését.”

A (3) bekezdés szabályozása alapján a vármegyei és a fővárosi önkormányzat az (1)-(2) bekezdésben foglaltakon túl sportszervezési feladatai körében:

- segíti a területén tevékenykedő sportszövetségek működésének alapvető feltételeit,
- közreműködik a sportszakemberek képzésében és továbbképzésében,
- segíti a sportági és iskolai területi versenyrendszerek kialakítását, illetve az e körbe tartozó sportrendezvények lebonyolítását,
- adottságainak megfelelően részt vesz a nemzetközi sportkapcsolatokban,
- közreműködik a sport népszerűsítésében, a mozgásgazdag életmóddal kapcsolatos sporttudományos felvilágosító tevékenység szervezésében,
- közreműködik a sportorvosi tevékenység feltételeinek biztosításában.

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény alapján a vármegyei önkormányzat a területi nemzetiségi önkormányzatok számára biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

A magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény szabályozása alapján a vármegyei önkormányzat vármegyei értéktárat hozhat létre. A vármegyei önkormányzat az általa felállított Értéktár Bizottságon keresztül szervezi a vármegye területén azonosított települési és tájegységi értéktárak adatainak összesítését, azonosítja a vármegye területén fellelhető nemzeti értékeket, létrehozza és kezeli a vármegyei értéktárat.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 1993. évi III. törvény rendelkezése szerint a falugondnoki, illetve tanyagondnoki képzés szervezését a szolgáltatás helye szerint illetékes vármegyei önkormányzat látja el a szociálpolitikáért felelős miniszter által jóváhagyott képzési program alapján.

Győr-Moson-Sopron vármegye területén ezt a képzést a vármegyei önkormányzat maga végzi el, 170 órás tanfolyamot szervez a jelentkezőknek, melyen elméleti és gyakorlati oktatást biztosít.

Európai Unió szakpolitikai célok

A 2021 és 2027 közötti időszakban az EU még többet fordít majd olyan területekre, ahol a tagállamok egymagukban nem tudnak boldogulni, vagy ahol hatékonyabb a közös fellépés – legyen az a kutatás, a migráció, a határellenőrzés vagy a védelem területe. Emellett az Unió folytatni fogja az olyan hagyományos – de modernizált – szakpolitikák finanszírozását, mint a közös agrárpolitika és a kohéziós politika.

A 2021-27 évekre megfogalmazott **Európai Unió szakpolitikai célok** és egyedi célkitűzések az alábbiak:

Szakpolitikai célok	Egyedi célkitűzések
1. Intelligensebb Európa az innovatív és intelligens gazdasági átalakítás előmozdítása révén	<ul style="list-style-type: none"> -a kutatási és innovációs kapacitások megerősítése, valamint előrehaladott technológiák bevezetése -a digitalizáció polgárok, vállalkozások és kormányok előnyére fordítása -a kkv-k növekedés és versenyképesség előmozdítása; -készségfejlesztés az intelligens szakosodáshoz, ipari átalakuláshoz és vállalkozáshoz;
2. Zöldebb, karbonszegény Európa a tiszta és méltányos energetikai átállás, a zöld és kék beruházás, a körforgásos gazdaság, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdításával	<ul style="list-style-type: none"> -energiahatékonysági intézkedések előmozdítása: -a megújuló energiák ösztönzése -intelligens energiarendszerek, -hálózatok és -tárolás fejlesztése helyi szinten -az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, kockázatkezelés és katasztrófavédelmi reziliencia előmozdítása: -a fenntartható vízgazdálkodás előmozdítása -a körforgásos gazdaságra való átállás előmozdítása; -a városi környezet biodiverzitásának, zöld infrastruktúrájának megerősítése, valamint a környezetszennyezés csökkentése;
3. Jobban összekapcsolt Európa a mobilitás és a regionális IKT-összekapcsoltság fokozásával	<ul style="list-style-type: none"> -a digitális összekapcsoltság megerősítése; -fenntartható, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliens, intelligens, biztonságos és intermodális TEN-T fejlesztése -fenntartható, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliens, intelligens és intermodális nemzeti, regionális és helyi mobilitás kialakítása, ideértve a TEN-T-hez való hozzáférés javítását és a határon átnyúló mobilitást is; -fenntartható multimodális városi mobilitás előmozdítása;
4. Szociálisabb Európa a szociális jogok európai pillérének végrehajtásával	<ul style="list-style-type: none"> -a munkaerőpiacok hatékonyságának növelése, és a minőségi munkavállalás javítása a szociális innováció és infrastruktúra fejlesztésével -infrastruktúrafejlesztés révén hatékonyabb hozzáférés inkluzív és minőségi szolgáltatásokhoz az oktatás, a képzés és az egész életen át tartó tanulás területén -a marginalizált közösségek, migránsok és hátrányos helyzetű csoportok társadalmi-gazdasági integrációjának fokozása integrált intézkedések – többek között lakhatás és szociális szolgáltatások – révén

	-az egészségügyi ellátás egyenlő igénybevétele lehetőségének biztosítása infrastruktúrafejlesztés révén, ideértve az alapellátást is
5. A polgárokhoz közelebb álló Európa- a városi, vidéki és part menti térségek fenntartható és integrált fejlesztésének elősegítése és helyi kezdeményezések révén	-integrált társadalmi, gazdasági és környezetvédelmi fejlődés, kulturális örökség és biztonság előmozdítása városi területeken; -integrált helyi társadalmi, gazdasági és környezetvédelmi fejlődés, kulturális örökség és biztonság előmozdítása, többek között vidéki és part menti területeken, közösségvezérelt helyi fejlesztés révén is (CLLD);

A 2024. évi Európai Parlamenti választásokat követően az Európai Bizottság elnöke politikai iránymutatást tett közzé, melyben a megfogalmazott cél **„olyan Unióra van szükségünk, amely gyorsabb és egyszerűbb, koncentráltabb és egységesebb, és jobban támogatja az embereket és a vállalkozásokat.”**

Új terv Európa fenntartható jólétéért és versenyképességéért

A vállalkozások helyzetének megkönnyítése:

-a jogszabályok egyszerűsítése, egységes szerkezetbe foglalása és kodifikálása az átfedések és ellentmondások kiküszöbölése érdekében, a magas szintű normák fenntartása mellett.

- új, az egész EU-ra kiterjedő jogi státuszt az innovatív vállalkozások növekedésének elősegítése érdekében.

- bevezetésre kerül a kisebb közepes piaci tőkeértékű vállalatok új kategóriája

Tisztaipar-megállapodás:

- Az ipar dekarbonizációjának felgyorsítása
- Csökkenteni kell a vállalatok és a háztartások energiaszámláit
- Fokozni kell a tisztaenergia-infrastruktúrába és technológiákba történő beruházásokat,
- aktiváljuk és terjesszük ki **keresletösszesítési mechanizmusunkat**, hogy az a gázon túl a hidrogénre és a kritikus fontosságú nyersanyagokra is kiterjedjen.
- **Új tiszta gazdaságot szolgáló kereskedelmi és beruházási partnerségek**

Körforgásosabb és reziliensebb gazdaság

- **A körforgásos gazdaságról szóló új jogszabály**, amely segít megteremteni a másodlagos nyersanyagok iránti piaci keresletet és a hulladékok egységes piacát, különösen a kritikus fontosságú nyersanyagokkal kapcsolatban.
- Új **vegyipari csomag**, amelynek célja a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról szóló rendelet (REACH) egyszerűsítése, valamint az „örök vegyi anyagok” vagy PFA-anyagok egyértelműsítése.
- Gazdaságunk reziliensebbé tétele és csökkenteni kell a függőségét.
- **Egészségügyi és a gyógyszeripari ágazat súlyos hiányainak csökkentése, kritikus fontosságú gyógyszerekről szóló jogszabály**, az európai egészségügyi unió kiteljesítése
- Fokozni kell a **megelőző egészségügyi ellátást**
- egészségügyi rendszereink biztonságának védelme érdekében **a kórházak és az egészségügyi szolgáltatók kiberbiztonságára vonatkozó európai cselekvési terv készül.**

A termelékenység növelése a digitális technológia terjesztése révén

- e-kereskedelmi platformok: a fogyasztók és a vállalkozások hatékony vám-, adó- és biztonsági ellenőrzéseken és fenntarthatósági normákon alapuló egyenlő versenyfeltételeket élvezhessenek.
- új, testre szabott szuper-számítástechnikai kapacitáshoz való hozzáférés biztosítása a mesterséges intelligenciával foglalkozó induló innovatív vállalkozások és ipar számára a **mesterséges intelligencia-gyárakra irányuló kezdeményezés** elindításával.
- **a mesterséges intelligencia alkalmazásának ösztönzésére irányuló stratégia** készítése,
- a mesterséges intelligenciával foglalkozó európai kutatási tanács létrehozását
- **európai adatuniós stratégia**

A kutatást és az innovációt a gazdaság középpontjában

- Növelni fogjuk a **kutatási kiadásokat**,
- 2025-ben új **európai biotechnológiai jogszabály készül**, mely az **élettudományokra vonatkozó átfogóbb európai stratégia** része lesz
- **új köz- és magánszféra közötti partnerségek** létrehozása
- az **egyetemek szövetségének** megerősítése révén.

A beruházások fokozása

- **kockázatenyhítő intézkedéseket** fogunk előterjeszteni, amelyek megkönnyítik a kereskedelmi bankok, a befektetők és a kockázati tőke számára a gyorsan növekvő vállalatok finanszírozását.
- **európai megtakarítási és beruházási unió**, amely magában foglalja a bank- és tőkepiacokat is. Ez hozzá fog járulni ahhoz, hogy az innovációba, valamint a tiszta és digitális átállásba való beruházások érdekében kiaknázzuk a hatalmas európai magánmegtakarítás-készleteket.
- **a közbeszerzések jobb kihasználása, a közbeszerzésről szóló uniós irányelv felülvizsgálata**
- **új Európai Versenyképességi Alap létrehozása** a következő többéves pénzügyi keretre vonatkozó új és megerősített költségvetésre irányuló javaslat részeként.

A készség- és munkaerőhiány orvoslása

- létrehozzák a **készségek unióját**, amely a beruházásokra, a felnőttkori és az egész életen át tartó tanulásra, a készségek fenntartására és a különböző típusú képzések elismerésére összpontosít annak érdekében, hogy az emberek Unió-szerte munkához juthassanak.
- az alapkészségek fejlesztése **STEM (a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika) oktatási stratégiai terv**.
- **európai szakképzési stratégiára, elsősorban a középfokú szakképzési végzettséggel rendelkezők számának növelése érdekében**.
- Az uniós költségvetésben növelni és célzottabbá tesszik a készségek finanszírozását annak biztosítása érdekében, hogy az jobban megfeleljen a munkaerőpiacok igényeinek, és súlypontját a kettős átállás szempontjából kulcsfontosságú ágazatokra helyezték.

Az emberek támogatása, társadalmaink és szociális modellünk megerősítése

Társadalmi méltányosság a modern gazdaságban

- Az embereknek és munkahelyeiknek továbbra is a szociális piacgazdaság középpontjában kell maradniuk, még akkor is, ha iparágaink és gazdaságaink átalakulnak. Biztosítanunk kell a **mindenki számára igazságos átmenetet**, a

következő hosszú távú költségvetésben jelentősen növelni fogják az igazságos átmenethez nyújtott finanszírozást.

- kidolgoznak egy **európai szociális párbeszéd**ről szóló új paktumot.
- **első szegénység elleni uniós stratégia** révén kezeljük a szegénység kiváltó okait.
- **lakhatási válság kezelése, kidolgozzák az első európai megfizethető lakhatásra vonatkozó tervet.**
- **Foglalkozni fognak a demográfiai változások kiváltó okaival,**

Társadalmaink újraegyesítése, a fiatalok támogatása

- **generációk közötti méltányosság** biztosítása
- **Meg fogjuk erősíteni az Erasmus+ programot**
- létre hozzák az **elnök ifjúsági tanácsadó testületét,**
- **gyermekünk és a fiatalok mentális egészségének védelme,** különösen az online térben.

Az egyenlőségközpontú Unió

- **fokozzák a nemek közötti egyenlőségért való küzdelmet**

Életminőségünk fenntartása: élelmezésbiztonság, víz és természet

Európa életminősége a jó minőségű helyi élelmiszerek biztonságos és megfizethető kínálatától függ. **A mezőgazdaság az európai életmód központi eleme – és mindig is annak kell maradnia.**

- **mezőgazdaságra és az élelmiszerekre vonatkozó stratégiai jövőkép megalkotása,**
- **közös agrárpolitika** célzott legyen, és megfelelő egyensúlyt teremtsen az ösztönzők, a beruházások és a szabályozás között.
- **juttalmazni kell a természettel foglalkozó mezőgazdasági termelőket,**
- **Támogatni fogják a teljes élelmiszer-értéklánc versenyképességét**
- Folytatni kell a **természet védelmére** irányuló erőfeszítéseinket is.

Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, felkészültség és szolidaritás

- **Jobb erőforrásokra, valamint több európai eszközhöz való hozzáférésre van szükség**
- **egy európai válsághelyzeti védelmi mechanizmus** kialakítása,
- **fokoznunk kell az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciánk és felkészültségünk** javítására irányuló munkát.
- az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó európai terv
- Európa vízbiztonságának megerősítés
- Egy, a vízügyi rezilienciára vonatkozó új európai stratégiára van szükség annak érdekében, hogy biztosítsuk a források megfelelő kezelését, megszüntessük a vízhiányt, növeljük a vízágazatunk innovatív versenyelőnyét, valamint körforgásos gazdaságon alapuló megközelítést alkalmazzunk.

II. CÉLKITŰZÉSEK

A vármegyei önkormányzat a 2025- 2029. évekre szóló program készítésekor az alábbi területfejlesztési dokumentumokra épít:

- Győr-Moson-Sopron Vármegye Területfejlesztési Konceptiója
- Győr-Moson-Sopron Vármegye Területfejlesztési Programja
- Győr-Moson-Sopron Vármegye Területrendezési Terve
- Győr-Moson-Sopron vármegye Környezetvédelmi Programja
- Győr-Moson-Sopron Vármegye Integrált Területi Programja

A gazdasági program irányvonalát az alábbi fő tényezők határozzák meg:

- A koronavírus következtében kialakuló gazdasági visszaesés mértéke és ezzel szoros összefüggésben a vármegyei munkaerő piac helyzete.
- 2021-2027-es költségvetési időszak Európai Unió források prioritásainak kijelölése.
- A 2024. évi európai parlamenti választásokat követő új 2024-2029 évekre szóló politikai iránymutatás.

A VÁRMEGYE JÖVŐKÉPE

Győr-Moson-Sopron vármegye víziója, hogy megtartja és erősíti Magyarországon betöltött kiemelkedő gazdasági szerepét, valamint 2030-ra az erős közép-európai régió sikeres, meghatározó gazdasági-szolgáltató és szellemi központjává válik. A szomszédos országok közelsége révén a velük való együttműködése tovább bővül.

Győr-Moson-Sopron, az innovatív, fenntartható, egészséges vármegye

A koncepció jelmondata a gazdaság, a környezet és a társadalom együttes szerepét jeleníti meg. A megyében eddig is jelenlévő ipari, mezőgazdasági és szolgáltatói kapacitásokra építve a jövőben a kutatásnak, az innovációnak meghatározó szerepe lesz. A gazdasági szerkezet rugalmasan alkalmazkodik a változó igényekhez és több területen meg is előzi azokat.

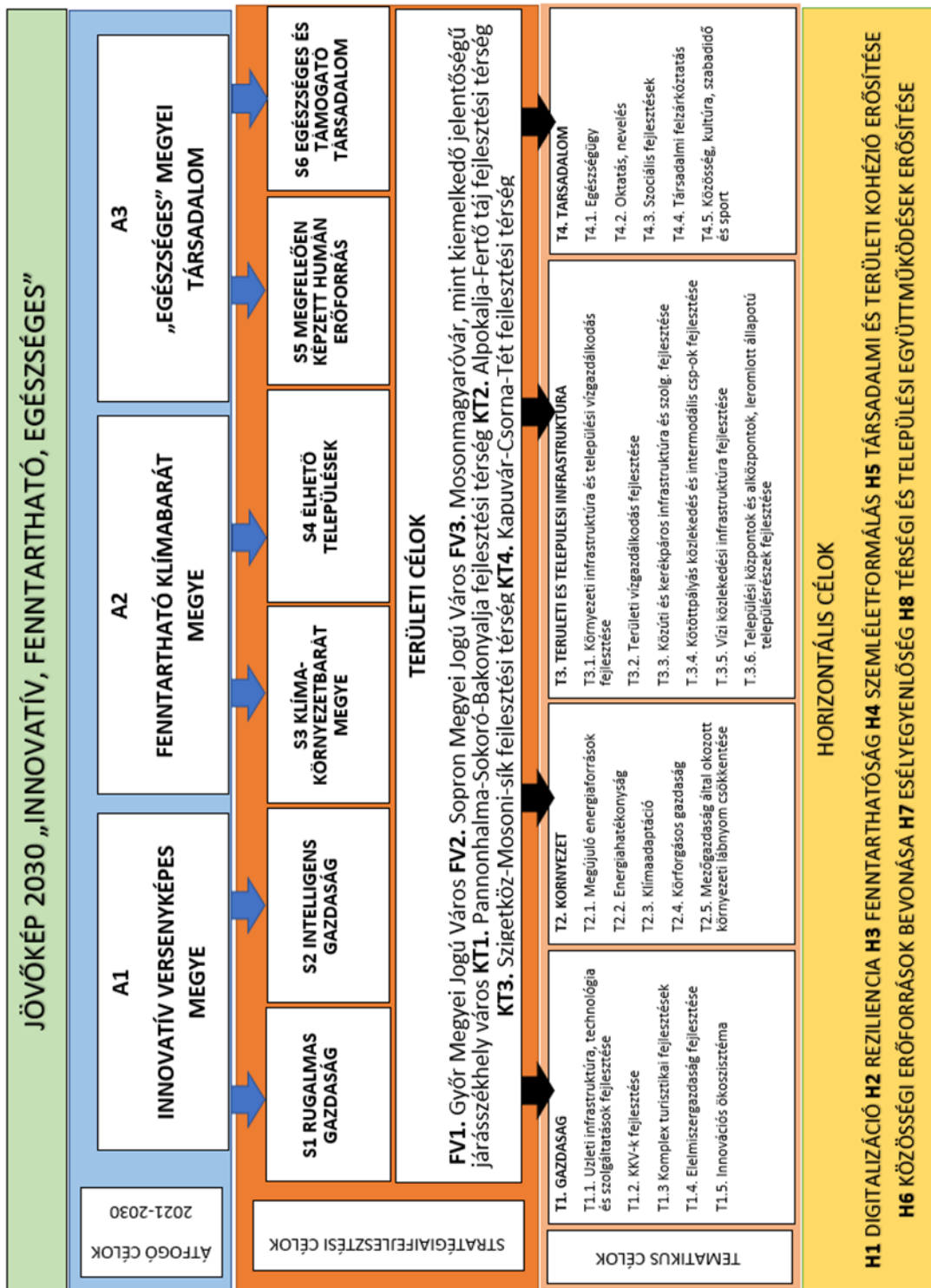
A vármegye megőrzi kedvező természeti adottságait és határozott lépéseket tesz a klímabarát megoldások, valamint a körkörös gazdaság megvalósítása irányában. A fejlett területi és települési infrastruktúrák szerves részeit képezik a vármegye egész területén még élhetőbbé váló településeknek. Ehhez hozzájárulnak a magas szintű közszolgáltatások.

A vármegye népessége az országos trenddel ellenkezőleg kismértékben növekszik. A fejlett egészségügyi szolgáltatások és az egészségesebb életmód a lakosság jobb egészségi állapotát eredményezik. A rugalmas képzési kínálat eredményeképpen a foglalkoztatási arány országosan a legmagasabbak közé tartozik.

A Győr-Moson-Sopron vármegyei területfejlesztési dokumentumok készítése során a helyzetfeltárás egy fejlődő, funkcióiban egyre gyarapodó, sokszínű megyét mutatott be, amely

- fejlett nagyvárosi terekből,
- problémákkal küszködő, de megújításra képes, feltörekvő kisvárosokból
- és sajnos leszakadó, periférikus térségekből áll.

A célrendszer meghatározásakor és különösen a stratégiai fejlesztési irányok rögzítésekor arra törekedtünk, hogy a jól működő területeket erősítő és a felmerült problémák mindegyikére választ adó koncepció készüljön (hangsúlyozva az értékes adottságokat, építve az aktív és tettekhez kész lakosságra, törekedve az ismert igények és elvárások kielégítésére).

III. FELADATOK MEGHATÁROZÁSA

1. TERÜLETFEJLESZTÉSI FELADATOK

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló többször módosított 1996. évi XXI. törvényt felváltotta a **2023. évi CII. törvény a területfejlesztésről**.

Az új szabályozás alapján a vármegyei önkormányzat legfontosabb feladatai a következők:

1.1. Területfejlesztési tervezés

A vármegyei önkormányzat területfejlesztési feladatai /a **2023. évi CII. törvény** alapján/

10. § (1) A vármegyei önkormányzat és a fővárosi önkormányzat a **területfejlesztési tervezéssel** összefüggő feladatok ellátása keretében

- a) az OFTK-val összhangban – a vármegyei jogú városok önkormányzatainak, valamint a fővárosi kerületi önkormányzatok bevonásával – kidolgozza és határozattal elfogadja a vármegyei és a fővárosi területfejlesztési koncepciót, illetve – a vármegyei és a fővárosi területfejlesztési koncepció és a vármegyei területrendezési terv figyelembevételével – a vármegyei és a fővárosi területfejlesztési programot, a területfejlesztésért felelős miniszter állásfoglalásának beszerzésével;
- b) részt vesz az OFTK, valamint az operatív programok kidolgozásában, a vármegyei jogú városok önkormányzata és a fővárosi kerületi önkormányzatok kötelező bevonásával, észrevételeik figyelembevételével;
- c) előzetesen véleményezi az országos, valamint a vármegyét vagy a fővárost érintő ágazati fejlesztési stratégiákat, koncepciókat és akcióterveket a vármegyei jogú városok önkormányzata és fővárosi kerületi önkormányzatok kötelező bevonásával, észrevételeik figyelembevételével;
- d) előzetesen véleményezi a területét érintő térségi fejlesztési programokat;
- e) gondoskodik a partnerség elvének érvényesítéséről a tervezés és a végrehajtás során;
- f) képviseli a vármegyét a határon átnyúló nemzetközi fejlesztési programjainak tervezésében, kidolgozásában;
- g) elkészíti a területi szempontú operatív program megvalósítása érdekében Integrált Területi Programot.

A következő 2028 – 2034 -es ciklus tervezésének ütemezésével kapcsolatban 2 változat lehetséges:

A) változat:

Amennyiben az OFTK 2025 I. félévében parlament elé kerül és elfogadják, a területi tervek készítése 2025. II félévében el tud indulni. (2025. 03- 2026.04). Ehhez központilag kiadásra kerül a módszertan, továbbá konzultációs lehetőségeket biztosítanak.

Az uniós tervezés a Partnerségi megállapodás készítésével kezdődik 2026.01-ben

Az OP tervezés 2026.02-től 2027.04-ig tarthat.

B) változat:

Ha az OFTK csak 2026.03-ban megy Parlament elé, a területi tervezés 2026.03-tól indul, és tart 2027.04-ig, valószínűleg párhuzamosan az uniós tervezéssel.

A 2021-2027-es ciklusban várható felhívások

A vármegyei TOP PLUSZ keretben az alábbi felhívásokon van maradvány összeg, melyek terhére új felhívások jelentethetők meg.

1. PRIORITÁS: ÉLHETŐ VÁRMEGYE

- 1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás
- 1.1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás
- 1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások
- 1.2.1 Élhető települések

Ebből: Zöld infrastruktúra fejlesztése

Csapadékvíz

Kerékpárút

- 1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)
- 1.2.3 Belterületi utak fejlesztése
- 1.2.4 Szegregált városi területekről integrált területekre költözés támogatása (PILOT)
- 1.3 Fenntartható városfejlesztés
- 1.3.1 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása
- 1.3.2 Fenntartható városfejlesztés

2. PRIORITÁS: KLÍMABARÁT VÁRMEGYE

- 2.1 Klímabarát vármegye
- 2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése
- 2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság
- 2.1.3 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált- projektelőkészítés)
- 2.1.4 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált)
- 2.1.5 Fenntartható energiahatékonyság (kombinált- projektelőkészítés)
- 2.1.6 Fenntartható energiahatékonyság (kombinált)

3. PRIORITÁS: GONDOSKODÓ VÁRMEGYE

- 3.1 Vármegyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)
- 3.1.2 Szociális célú várorehabilitáció (ESZA+)
- 3.1.3 Helyi humán fejlesztések
- 3.2 Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)
- 3.2.1 Fenntartható humán fejlesztések
- 3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)
- 3.3.1 Gyermekeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése

Bölcsokei fejlesztés

Óvodai fejlesztés

- 3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése

Egészségügyi alap-és szakrendelés

Szociális alapszolgáltatás

- 3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése
- 3.4 Fenntartható humán infrastruktúra (ERFA)
- 3.4.1 Fenntartható humán infrastruktúra

6. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES VÁRMEGYE

- 6.1 Helyi gazdaságfejlesztés
- 6.2 Fenntartható versenyképes városfejlesztés

1.1.1. Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP-Plusz) és az Integrált Területi Program (ITP)

A területi szereplő feladatai a 256/2021.(V.18.) Korm. rendelet 29 §-ban kerültek meghatározásra, melyek még jelenleg is hatályban vannak:

- a) az általa elfogadott területfejlesztési koncepció és program alapján, az abban megfogalmazott célokkal összhangban kidolgozza és végrehajtja az integrált területi programot,
 - b) kidolgozza az integrált területi programszintű kiválasztási kritériumokat, figyelembe véve a programban és az e rendeletben meghatározott horizontális követelményeket,
 - c) véleményezi a területi kiválasztási eljárásrendben meghirdetésre kerülő felhívás tervezetét, és meghatározza a területi értékelési szempontokat,
 - d) részt vesz a döntés-előkészítő bizottság ülésén, vagy az e rendeletben meghatározott esetben a területi jellegű értékelési szempontokat értékeli és az irányító hatóság elé terjeszti,
 - e) adatot szolgáltat az irányító hatóság részére az éves fejlesztési keret összeállításához,
 - f) végrehajtja az integrált területi programot, amelynek keretében a monitoring feladatainak ellátása céljából a kedvezményezettől és az irányító hatóságtól a támogatott projektekkel összefüggésben adatszolgáltatást kérhet, részt vehet a projektfejlesztésben.
- (2) * A területi szereplő a fővárosi önkormányzat és a vármegyei önkormányzat.

A 2021-ben megalkotott ITP célrendszerét továbbra is aktuálisnak tartjuk és a 2025-27 évekre is ezekre alapozunk. Jelen Gazdasági Program a 2025-2029 évekre szól. 2028-tól a következő Európai Unió finanszírozási ciklusra meghatározásra kerülő prioritások körének ismeretében a dokumentum módosítása szükséges lehet.

A Vármegyei Programban meghatározott prioritások, és kapcsolódásuk a TOP PLUSZ intézkedésekhez

Prioritás	Vármegyei intézkedés	TOP PLUSZ intézkedés
1. Innovatív, rugalmas, versenyképes gazdaság	(1) Az üzleti infrastruktúra fejlesztése	TOP PLUSZ 1.1.
	(2) A kkv-k innovációs potenciáljának növelése	TOP PLUSZ 1.1. TOP PLUSZ 3.1.
	(3) A kkv-k termelési kapacitásainak fejlesztése	-
	(4) Digitalizációs fejlesztések	TOP PLUSZ 1.1. TOP PLUSZ 3.1.
	(5) Komplex turisztikai fejlesztések	TOP PLUSZ 1.1.
	(6) Az élelmiszergazdaság fejlesztése	TOP PLUSZ 1.1.
2. Versenyképes munkaerő (tudás, képzés, oktatás)	(1) Köznevelési alap-infrastruktúra fejlesztése	TOP PLUSZ 3.3. TOP PLUSZ 3.2.
	(2) Digitális fejlesztések az oktatás és képzés területén	TOP PLUSZ 3.3. TOP PLUSZ 3.2.
	(3) A helyi gazdaság igényeihez igazodó szakképzés	TOP PLUSZ 3.1.
	(4) K+F+I potenciál erősítése	TOP PLUSZ 1.1.
3. Fenntartható és klímabarát vármegye	(1) Zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztés	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3.
	(2) Megújuló energiaforrások hasznosítása	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3. TOP PLUSZ 2.1.
	(3) Energiahatékonyság növelése	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3. TOP PLUSZ 2.1.
	(4) Körforgásos gazdaságra való áttérés és hulladékgazdálkodása	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3.
	(5) Ökológiai potenciál javítása	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3.
	(6) Fenntartható (integrált) vízgazdálkodás	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3. TOP PLUSZ 2.1.
	(7) Szemléletformálás és ökoturizmus megvalósítása	TOP PLUSZ 1.1. TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3. TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2.
4. Jobban összekapcsolódó Európa: a stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal	(1) Észak-déli gyorsforgalmi hálózati viszonylatok fejlesztése	TOP PLUSZ 1.2.
	(2) Hiányzó főúti kapcsolatok fejlesztése	TOP PLUSZ 1.1. TOP PLUSZ 1.2.

	(3) Települések kedvezőbb feltárása, zsákhelyzetének megszüntetése	TOP PLUSZ 1.1. TOP PLUSZ 1.2.
	(4) Belterületi járdák, kerékpárutak felújítása, új helyi és térségi kerékpáros létesítmények kiépítése	TOP PLUSZ 1.2.
	(5) Kötőpályás közlekedés és intermodális csomópontok fejlesztése	-
	(6) Észak-déli vasúti folyosó fejlesztése	-
	(7) GYSEV hálózat kapacitásnövelése	-
	(8) Regionális és távolsági vasúti személyszállítás feltételeinek javítása	-
	(9) Nagysebességű és teherforgalmi vasútvonalfejlesztések	-
	(10) Intermodális logisztikai központok kialakítása, fejlesztése	-
	(11) Vízi infrastruktúra fejlesztése	-
5. Egészséges, aktív és támogató társadalom	(1) Egészségügyi fejlesztések - egészségügyi ellátás, szolgáltatások, az egészségfejlesztési infrastruktúra és humán állomány fejlesztése, a digitalizáció, a hozzáférés, a prevenció és egészségtudatosság erősítése.	TOP PLUSZ 3.3.
	(2) Szociális fejlesztések – szociális szolgáltatások és intézmények fejlesztése, a szociális védelem és társadalmi integráció növelése, a hozzáférés, a prevenció és szociális tudatosság, önkéntesség kultúrájának erősítése.	TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2.
	(3) Család- és ifjúságügyi fejlesztések, inter-generációs kapcsolatok, gyermeknevelést támogató rendszerek fejlesztése, ifjúságsegítés.	TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2.
	(4) Társadalmi felzárkózási fejlesztések, társadalmi különbségek és egyenlőtlenségek csökkentése, a társadalmi kohézió erősítése, a rászoruló személyek támogatása.	TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2.
	(5) Helyi közösségi és kulturális-művelődési terek és szolgáltatások kialakítása, bővítése és fejlesztése.	TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2. TOP PLUSZ 3.3.
	(6) Helyi sport- és szabadidős terek és szolgáltatások, sport-és szabadidő infrastruktúra kialakítása, bővítése és fejlesztése.	TOP PLUSZ 3.3.
6. Területi egyenlőtlenségek mérséklése, a kohézió és az együttműködés erősítése	(1) Agglomerációk és városi településegységek integrált fejlesztései	TOP PLUSZ 1.2.
	(2) Szolgáltatások elérhetőségének javítása a periférikus térségekben, járási és mikrotérségi központok funkcióinak erősítése	TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2.
	(3) Vármegye- és országhatárokon átnyúló együttműködések, térkapcsolatok előmozdítása, fejlesztése	TOP PLUSZ 1.1. TOP PLUSZ 1.2.
	(4) Településközi kapcsolatok fejlesztése, összehangolt térségi fejlesztések támogatási rendszerei	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP-Plusz) és az Integrált Területi Program (ITP) alapdokumentumait 2021. évben fogadta el a Közgyűlés. Az ITP-t évente 2 alkalommal lehet módosítani, illetve aktualizálni. 2024. év végére így már az ötödik alkalommal került sor a módosításra.

1.2 A területfejlesztési programok végrehajtása

(2) A vármegyei önkormányzat és a fővárosi önkormányzat a **területfejlesztési programok végrehajtásával** kapcsolatos feladatok ellátása keretében

a) a Területfejlesztési Szolgálattal együttműködve nyomon követi és értékeli a vármegyei vagy fővárosi területfejlesztési koncepció és a vármegyei, vagy fővárosi területfejlesztési programok végrehajtását;

b) dönt a hatáskörébe utalt fejlesztési források felhasználásáról;

c) közreműködik – a monitoring bizottság vagy más döntéshozó szerv útján – a területi szempontú operatív programok irányításában, megvalósításuk végrehajtásában;

d) közreműködik a vármegyei önkormányzatokkal és az államigazgatási szervekkel együtt – a monitoring bizottság vagy más döntéshozó szerv útján – a határon átnyúló nemzetközi fejlesztési programok irányításában, részt vesz azok lebonyolításában, végrehajtásában;

e) gazdaságfejlesztési, befektetés-ösztönző tevékenységet lát el a vármegye gazdaságának és foglalkoztatásának fellendítése érdekében, e célból külön szervezetet hozhat létre vagy megállapodás alapján más szervezettel működhet együtt;

f) figyelemmel kíséri az operatív programok vármegyében vagy a fővárosban jelentkező feladatainak megvalósítását a vármegyei jogú városok önkormányzatai és a kerületi önkormányzatok bevonásával, észrevételeik figyelembevételével.

A vármegye projektjei

A megyében jelentkező fejlesztési elképzelések számos olyan beavatkozási szükségletet határoztak meg, amelyek finanszírozása a Strukturális Alapokból, saját erőből vagy privát befektetők forrásaiból valósulhat majd meg a jövőben.

2021-27-es ciklusra Győr-Moson-Sopron Vármegyei TOP-Plusz keretösszege a 1086/2022.(III.23.) Korm.határozat alapján 70.271.000.000. Ft.

A vármegyei önkormányzat tájékoztatást adott a települési önkormányzatok számára arról, hogy a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzati Hivatal a vármegyei települések rendelkezésére áll a TOP-Plusz pályázatokkal kapcsolatos feladatok ellátására.

A 2021-2027-es időszakban a pályázatok benyújtása során több, mint 171 konzorciumi megállapodást kötött a Hivatal a települési önkormányzatokkal a projektmenedzsmenti feladatok ellátására. A projektmenedzsment feladatokra elszámolható (a projekt összköltségének 2,5 %-a) költségek bevételként jelennek meg a vármegyei önkormányzati hivatal költségvetésében.

A települési önkormányzatok részére végzendő projektmenedzszeri feladatok ellátását továbbra is tervezzük végezni.

A vármegyei önkormányzat saját pályázatai

Európai Unios forrásból támogatott projektek

Fenntartás alatt lévők

- **TOP-3.2.1-16-GM2-2020-00002** önkormányzati épületek energiakorszerűsítése – a vármegyei háza épületének és Győr, Töltésszer utca 20. szám alatti épület energiakorszerűsítési pályázat fizikai befejezése és projekt adminisztratív zárása megtörtént, a támogatás összeg 850.763.832 Ft volt. A fenntartási időszakban vagyunk.
- **TOP-1.5.1-20-2020-00017** tervezési időszak stratégiai s projekt szintű előkészítése -a projekt keretében 20 projekt előkészítése valósult meg, pályázat fizikai befejezése és projekt adminisztratív zárása megtörtént, a támogatás összege 220.000.000 Ft volt. A fenntartási időszakban vagyunk.
- **TOP 5.1.1-15-GM1-2016-00001** kódszámú, Vármegyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések Győr-Moson-Sopron megyében című, 1.152.274.812 Ft támogatási összegű projekt 2023 év végével lezárult. A fenntartási időszakban vagyunk.

Újraértékelés alatt álló projekt

- **TOP_PLUSZ-1.1.1-21-GM2-2022-00001** kódszámú, „Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata – mosonmagyaróvári különleges gazdasági övezet infrastrukturális fejlesztése” című projekt
A szerződött támogatás összege: 349.999.999 Ft
A projekt tartalmának részletes bemutatása:
A fejlesztés célja: Mosonmagyaróvár, Mosonszentjánosi út és Szent-Györgyi Albert út utépítési beruházás, különleges gazdasági övezet infrastrukturális fejlesztése.
A Mosonmagyaróvár belterületén lévő, az építési beavatkozással érintett Mosonszentjánosi út és Szent-Györgyi Albert út a település dél-nyugati felén található. A Mosonszentjánosi út a korábban kiépített szakaszától a Szent-Györgyi Albert útig, a Szent-Györgyi Albert út a Puskás Tivadar útig kerül kiépítésre.
A tervezési terület környezetében ipari, szolgáltató ingatlanok találhatók.
A fejlesztés eredményeként a Mosonszentjánosi út tervezett útpálya építés hossza 158,41 méter, a Szent-Györgyi Albert út hossza 343,71 méter.
A beruházás fizikailag megvalósult 2024. október 1. napjával, azonban az újraértékelés miatt a projekt adminisztratív zárása, elszámolása folyamatban van.
A 2025. év költségvetés megalapozásáról szóló 2024. évi LXXIV törvény 242.§-ának 2. pontja 2025. január 1. napjával megszüntette a mosonmagyaróvári különleges gazdasági övezetet A 44/2021. (II. 5.) kormányrendelettel a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat tulajdonába került ingatlanok visszakerülnek a települési önkormányzathoz, azaz Mosonmagyaróvár Város Önkormányzatához. Az érintett ingatlanok tulajdonjogát az ingatlan-nyilvántartásba a települési önkormányzat, megkeresése alapján kell bejegyezni.

Megvalósítás alatt álló projektek

- **TOP_PLUSZ-3.1.1-21-GM1-2022-00001** kódszámú „Vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések Győr-Moson-Sopron vármegyében” című projekt projektfejlesztési szakaszát lezártuk, a projekt a megvalósítás szakaszába lépett.
A szerződött támogatás összege: 3.147.000.000 Ft
A pályázatunk célja a vármegye valamennyi gazdasági ágazatát érintő, a vármegyei területfejlesztési programra és ITP-re épülő képzési és foglalkoztatási program megvalósítása, amely hozzájárul a gazdaság fejlődéséhez, diverzifikációjához, a munkához jutás feltételeinek javításához, a területi különbségek mérsékléséhez, a hátrányos helyzetű csoportok képzésével, foglalkoztatásával a társadalmi kohézió erősítéséhez, a helyi erőforrások fenntartható használatához kapcsolódó

foglalkoztatáshoz. A projekt keretében a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat a konzorciumi partnereivel, a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatallal, vármegyei foglalkoztatás bővítésére ezen keresztül a gazdaság fejlesztésére paktum továbbműködtetését és komplex foglalkoztatási program megvalósítását tervezik.

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat, mint konzorcium vezető által ellátott tevékenységek:

Foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések projektrészéhez (1. főtevékenység) kapcsolódóan

a) szociális gazdaság fejlesztésének támogatása, termék- és szolgáltatásfejlesztés segítése, piacra jutás segítése, a piaci és állami szereplők, valamint a szociális vállalkozások közti partnerségek fejlesztése;

b) helyi termék- vagy szolgáltatásfejlesztéshez kapcsolódó tevékenységek

c) befektetés-ösztönzéshez, ágazati gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó tevékenységek;

d) projekt megvalósításához szükséges informatikai fejlesztések

e) Foglalkoztatást elősegítő tevékenységek

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal tevékenységei

Önállóan támogatható tevékenységek B. Főtevékenység:

A célcsoportot érintően az alábbi tevékenységek támogathatók a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról szóló 100/2021. (II. 27.) Korm. rendelet s a szakpolitikai felelős által kiadott módszertani útmutató szerinti mértékben és időtartamban

- Munkaerőpiaci alkalmazkodás támogatása
- Bértámogatás
- Foglalkoztatást elősegítő szolgáltatás igénybevételevel kapcsolatos támogatások
- Mobilitási támogatás (lakhatási és utazási támogatás)
- Vállalkozóvá válást elősegítő támogatás
- Foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás;

A projekt célcsoportjai:

1. célcsoport: inaktívak;
2. célcsoport: 50 év feletti, legalább 30 napja folyamatosan regisztrált álláskereső;
3. célcsoport: Alacsony iskolai végzettségű ISCED 1-2, szakképzettséggel nem rendelkező regisztrált álláskereső.

A projekt tervezett befejezési dátuma: 2028.07.01.

- **TOP PLUSZ 3.1.3-23** kódszámú, „Helyi humán fejlesztések” c. felhívásra **I. szakaszra** benyújtott és támogatást nyert **„Győr-Moson-Sopron vármegyei VEP és SZUT felülvizsgálata”** című projekt keretében kívánjuk felülvizsgáltatni az EFOP-1.6.3-17-2017-00017 keretében 2021 évben készült el a VEP és a SZÚT meglévő dokumentumainkat és ennek alapján kijelölni a II. szakaszra benyújtandó fejlesztési irányokat.

A jelen támogatási kérelemben szereplő projekt összköltsége 22.309.500 Ft

A II. szakaszra új támogatási kérelem benyújtása szükséges. A **II. szakaszban** tervezett tevékenységek a felülvizsgált dokumentumokban kerülnek meghatározásra, a felhasználható összeg: 1.942.115.102 Ft.

Előkészítés alatt, beadásra váró projekt

- **TOP PLUSZ 6.1.4** felhívásra a vármegyei önkormányzat kiemelt ökoturisztikai projektjének előkészítésén dolgozunk. Az ITP 4.0 dokumentum nevesíti a „TOP PLUSZ 6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése” című felhívást 2.298.147.239 Ft összegű forráskerettel, amely két részre oszlik: 1.532.098.159 Ft kiemelt eljárásban,

valamint 766.049.080 Ft sztenderd eljárásrendben kerül felhasználásra. A sztenderd eljárásrendű felhívás megnyitását 766.049.080 Ft keretösszeggel kérelmeztük az Irányító Hatóságnál, és ennek egyeztetése folyamatban van.

Számos egyeztetésen és konferencián vettünk részt ezzel kapcsolatosan, folyamatos a kapcsolatunk az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központtal.

A vármegyei önkormányzat kiemelt saját projektjének előkészítése folyamatosan halad. A fejlesztések 3 aktív turisztikai célterület köré koncentrálnak gyalogos, kerékpáros, vízi. A TOP_PLUSZ-6.1.4-23 kódszámú felhívás kiemelt eljárásrendű része keretében megvalósítani tervezett fejlesztések:

gyalogos túratípus:

Tanösvények fejlesztése: Kilátó újjáépítése az Öntési tónál

kerékpáros túratípus:

Bolgányi-kör fejlesztése (kijelölés és táblázás): Kerékpáros szervizpontok telepítése 2-3 helyszínen; Kerékpáros forgalomszámláló telepítése Püskinél;

vízi túratípus:

A Zátyonyi-Duna és a Nováki-csatorna fejlesztése során egy kisebb kapacitású, a tömegturizmusra nem alkalmas, de fenntartható útvonal kialakítása a cél

- A kisbodaki Szent Kristóf híd és vízszintszabályozó műtárgy jobb oldali hídja alatt egy csónakleeresztő csúszda megvalósítása;
- Vízi forgalomszámláló telepítése a kisvesszősi belépési pontnál;
- Eszközbeszerzés

Határon átnyúló projektek:

Megvalósítás alatt álló projekt

Az Európai Határregiók Egyesület (AEBR) és a Határon Átnyúló Együttműködési Misszió (MOT) pályázata

Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése a 2024. novemberi ülésén hagyta jóvá „A pozsonyi agglomeráció koordinált fejlesztését segítő szervezeti keretek kialakítása (**Resilient borders**)” című projektben való részvételét.

Az Európai Bizottság támogatásával az Európai Határregiók Egyesület (AEBR) és a Határon Átnyúló Együttműködési Misszió (MOT) október 4-án felhívást jelentetett meg, amelynek keretében több PILOT-régió tervezési feladatait kívánják támogatni egész Európából. A cél az, hogy határon átnyúló integrált fejlesztési tervek szülessenek, amelyek lehetővé teszik egy-egy határtérség erőforrásainak hatékony és a válságoknak ellenálló felhasználását.

A fél éves projekt keretében nyilvánvalóan nincs arra lehetőség, hogy a Pozsony környéki magyar térség egységes fejlesztési stratégiája elkészüljön, ugyanakkor ennek megalapozása elvégezhető, az alábbi (a projektből finanszírozható) tevékenységek révén:

1. Közös kormányzási keretek kialakítása
 - 1.1 A közös kormányzási keretek megtervezése az érintett szereplők (helyi és vármegyei önkormányzatok) részvételével
 - A kialakítandó vezető testület első ülésének megrendezése
 - 1.3 Az első háromoldalú (szlovák-osztrák-magyar) fórum megrendezése egy közös, határon átnyúló térségi fejlesztési terv kidolgozása érdekében
2. A stratégiai beavatkozások előkészítése
 - 2.1 A határon átnyúló agglomeráció térségében fejleszteni szükséges területek leltárának összeállítása
 - 2.2 Akcióterv kidolgozása a határon átnyúló kormányzási struktúra kialakításához

A pályázati támogatás maximum 40.000 euró régiónként, önerőre nincs szükség.

A projekt megvalósítási időszaka 2025. február-szeptember lesz.

A projekt szlovákiai partnere Pozsony Város Önkormányzata.

Interreg V/A AT-HU

Megvalósítás alatt álló projekt

A **borderfuture projekt** – jóváhagyott projekt, szerződéskötés folyamatban

Időtartam: 36 hónap, várható indulás: 2025. január

A projekt fő célja egy olyan "jövőrégió" létrehozása, ahol a határ menti régió polgárai és szervezeteik együtt határozhatják meg a közös régió jövőbeli fejlesztési irányait – alapozva az előzményprojekt border(hi)stories tapasztalataira, a feltárt közös történelmi múltra és a régió kapcsolatrendszerére.

A projekt tevékenységei két fő munkacsomagba rendeződnek. Az 1. MCs („Egység a sokféleségben - Társadalmi/kulturális regionális fejlesztés“) keretében iskolai projektek, demokrácia-workshopok, interkulturális tréningek valósulnak meg. Ezek révén a határ két oldalán élő közösségek – kiemelten a fiatalok célcsoportja – közösen dolgozhatnak a projekt alapvető célkitűzésein. A 2. MCs („People-to-people aktivitások - Élet a határtérségben együtt, és nem egymás mellett“) pedig olyan közvetlen people-to-people típusú aktivitásokra fókuszál (pl. „nyitott porták napja“, intergenerációs dialógus rendezvények, közösségi médiaakciók, stb.), melyek képesek közvetlen összekötni a határtérség lakosságát.

Partnerek:

- Nyugat-Pannon Terület- és Gazdaságfejlesztési Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. (vezető partner)
- Wirtschaftsagentur Burgenland GmbH
- IZ - Verein zur Förderung von Vielfalt, Dialog und Bildung
- Vas Vármegyei Önkormányzati Hivatal
- Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata

A projekt teljes költségvetése: 1.150.682,60 euro.

GYMS költségvetése: 69.476,80 euro, ennek 60 %-a ERFA, 35 %-a kormányzati társfinanszírozás, 5 %-a pedig önerő.

A megvalósulást követően a fenntartási időszak feladatait kell ellátni.

Interreg V/A SK-HU

Beadott, támogatói döntésre váró projekt

Az RDV EGTC keretein belül továbbra is több közös projekt megvalósítását tervezzük a tagokkal.

A **HUSK 2401. sz. Felhívás** keretében **Danube Bike projekt**re nyújtottunk be támogatási kérelmet.

A projekt célja, hogy elősegítse a térség turizmusának fellendítését, növelje a látogatók számát, erősítse a helyi gazdaságot, valamint biztosítsa a természeti értékek védelmét. Az infrastruktúra-fejlesztés révén várhatóan növekedni fog a kerékpáros turisták száma, amely hozzájárul a helyi vállalkozások és szolgáltatások fejlődéséhez is.

A projekt további fontos célkitűzése, hogy egy integrált kerékpáros hálózatot hozzon létre, amely összeköti a magyar-szlovák határ menti természeti és kulturális értékeket.

Ennek keretében:

- 5 km kerékpárút kerül építésre, 88 km kerékpárút kijelölésre, 5 murvás parkoló épül és egy gyalogos-kerékpáros híd.
- A vármegye területén 4 településen (Ásványráró, Kisbodak, Dunasziget, Rajka) 5 400 m² területű parkoló kerül kialakításra, amely 300 jármű befogadására lesz alkalmas.
- A teljes projekt várhatóan évi 10 000 látogatót vonz, hozzájárulva a helyi vendéglátás, kerékpárbérlés és kiszolgáló szektorok fellendüléséhez.
- A megvalósítás során kiemelt hangsúlyt kap a környezetbarát anyagok használata és a

helyi közösségek bevonása.

A projektben négy partner vesz részt:

1. Trnavský samosprávny kraj (Nagyszombati Önkormányzati Kerület) – a projekt vezetője, felelős a Veľké Úľany (Nagyfödemes) és Čierna Voda (Feketenyék) közötti kerékpárút megépítéséért, valamint a projekt koordinációjáért.
2. Bratislavský samosprávny kraj (Pozsonyi Önkormányzati Kerület) – a Malinovo (Éberhárd) és Zálesie (Tőkésisziget) közötti gyalogos-kerékpáros híd megépítéséért felelős.
3. Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata – a Szigetköz területén létesítendő parkolók megvalósításáért felelős.
4. Szigetköz Natúrpark Egyesüle – a kerékpárutak kijelölése (táblázással), pihenőhelyek kialakítása és a projekt promóciós tevékenységeiért felelős.

Projekt időtartama és finanszírozási keret

A projekt megvalósítása tervezetten 2025. szeptember 1-jén kezdődik és 2028. február 29-én fejeződik be, a teljes időtartam 30 hónap.

- Teljes projektköltség: 4 244 380,24 EUR
 - EU támogatás: 3 395 504,19 EUR (80%)
 - Nemzeti támogatás: 573 742,49 EUR (13,5%)
 - Önerő: 275 133,56 EUR (6,5%)

Vármegyei kötelezettségvállalás

- Vármegyei költségvetés: 682 190 EUR (a projekt teljes költségének kb 16%-a).
- Önerő: A vármegyei költségvetés 5%-a, azaz 34 190,5 EUR.

Győr-Moson-Sopron vármegye szerepe a projektben

A vármegye a projektben a Szigetköz területén létesítendő négy kerékpárút mellett kialakítandó parkolók megvalósításáért felelős. A parkolók kialakítása során földmunkák, talajstabilizáció és tereprendezés is történik. A vármegye továbbá részt vesz a projekt kommunikációs és promóciós tevékenységeiben, amelyek célja a projekt ismertetése és a turisztikai vonzerejének növelése.

Kiemelendő projekttevékenységek

1. Parkolók kialakítása:
 - Tervdokumentáció elkészítése és engedélyezési eljárás lefolytatása
 - 5 parkoló (összesen 5 400 m²) létesítése Ásványráró, Kisbodak, Dunasziget és Rajka településeken. Minden parkoló legalább 60 jármű befogadására alkalmas.
- Ötéves működési terv kidolgozása.
2. Kommunikációs és promóciós tevékenységek:
 - Ideiglenes és állandó tájékoztató táblák, poszterek elhelyezése.
 - Nyitó- és záró sajtótájékoztatók, közösségi média kampányok.
 - Fotódokumentáció készítése a projekt előrehaladásáról.

A 2021-27-es időszak Európai Unió forrásból megvalósuló saját projektek száma 7 db

A vármegye települései részére 2025 évben 125 db, 2026 évben 25 db projekt projektmenedzsmenti feladatait látjuk el.

Ezen pályázatok egy része átnyúlik a 2021-27 utáni időszakra, az n+2 szabályra figyelemmel (a 7 éves ciklust követően plusz 2 év áll rendelkezésre a projekt befejezésére), így 2029-ig eltarthatnak a 2021-2027-es időszak Európai Unió forrásokra alapozott projektmenedzsmenti feladatok.

Egyéb, hazai forrásból megvalósuló saját projektek:

Vármegyénk mindig él az Agrárminisztérium által a **Hungarikumok népszerűsítésére** kiírt pályázati lehetőségekkel. 2024 évben két célterületre nyújtottunk be pályázatot, melyeket elnyertünk. Megvalósításuk 2025 évben történik.

I. célterület

„a nemzeti értékek és hungarikumok népszerűsítésének, megismertetésének, megőrzésének és gondozásának támogatására” elnevezésű, **HUNG–2024 kódjelű nyílt pályázati felhívás I. célterületére:** a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény (a továbbiakban: Htv.) szerinti nemzeti értékek (azaz települési, tájegységi, vármegyei, ágazati, külhoni települési, külhoni tájegységi, külhoni nemzetiségű értéktárban szereplő nemzeti értékek, kiemelkedő nemzeti értékek és hungarikumok) bemutatása és népszerűsítésére benyújtott pályázat alapján meghozott – döntésére tekintettel egyszeri vissza nem térítendő költségvetési támogatást nyújt a jelen Támogatói okirat 1.1. pontja szerinti feladatok, tevékenységek (a továbbiakban: Támogatott feladatok) finanszírozására.

„IX. Győr-Moson-Sopron Vármegyei Nemzetiségi Nap és Vármegyei Értéknep” című pályázat költségeinek fedezetére 2.500.000 Ft, egyszeri, vissza nem térítendő költségvetési támogatásban részesült.

2024. április 15. – 2025. június 30. közötti időszakban

II. célterület

„a nemzeti értékek és hungarikumok népszerűsítésének, megismertetésének, megőrzésének és gondozásának támogatására” elnevezésű, **HUNG–2024 kódjelű nyílt pályázati felhívás II. célterületére** (a magyar kultúra értékeinek megismertetése többkörös, vármegyei döntővel végződő, Kárpát-medencei szintű vetélkedőn keresztül)

2024. április 15. – 2025. március 31. közötti időszakban vehető igénybe

„*Fedezd fel vármegyénk kincseit! Nemzeti értékek rögzítése.*” elnevezésű Pályázat költségeinek fedezetére **5.000.000 Ft**, azaz ötmillió forint egyszeri, vissza nem térítendő költségvetési támogatást kaptunk.

A 2024 évben kiírásra került **ROMA-ESÉLY-24** pályázat, mely lehetőséget teremtett roma nemzetiségi koordinátor alkalmazására. Az elnyert ROMA-ESÉLY 24-B-0005 kódszámú pályázat keretében 2024. október 01-től 2025 május 31-ig nyílt lehetőség **Vármegyei roma koordinátor foglalkoztatására**. A Belügyminisztérium 4 500 000 Ft támogatást nyújtott erre a célra. A vármegyei nemzetiségi koordinátor felvétele megtörtént.

A roma nemzetiségi koordinátor feladatai az alábbiak:

- vármegyei szinten koordinálja a romákkal kapcsolatos társadalmi egyeztetést érintő tevékenységet,
- ellátja a vármegye és a roma nemzetiségi civil szervezetek kapcsolatának továbbfejlesztése érdekében szükséges feladatokat,
- javaslatot tesz a roma nemzetiségi civil szervezetek és a roma közösségeket támogató civil szervezetek együttműködési rendszerének támogatására, fenntartására és fejlesztésére,
- kapcsolatot tart és egyeztet az országos és a területi roma nemzetiségi önkormányzatokkal, valamint a roma nemzetiségi élet szereplőivel,
- felméri és javaslatot tesz a romák esélyteremtésével kapcsolatos programokra és az azokhoz szükséges források bevonására,
- kezdeményezi és koordinálja a vármegyei szintű, romákat érintő együttműködéseket, együttműködési fórumokat,
- véleményezi a feladatával összefüggő előterjesztéseket, stratégiákat, programokat és egyéb releváns dokumentumokat.

TERÜLETFEJLESZTÉSI TANÁCSOK

A **Szigetköz** térséggel az eddig készült valamennyi stratégiai dokumentum kiemelten foglalkozik.

A Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata Közgyűlése a 2023. szeptember 15-i ülésén tárgyalta az „Insula Magna - Komplex Vízgazdálkodási és Fenntartható Fejlesztési Program Középtávú stratégia” című előterjesztést. A Közgyűlés a 30/2023. (IX.15.) határozatával elfogadta a középtávú stratégiai dokumentumot. A stratégiai dokumentum megállapításai alapján megfogalmazásra került a **Szigetköz kiemelt fejlesztési térséggé** való elismertetésének kezdeményezése.

A fentiek alapján Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata kezdeményezte Magyarország Kormányánál, hogy a területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény rendelkezései alapján a Szigetközt nyilvánítsa kiemelt térséggé, valamint a Szigetköz Kiemelt Térségi Fejlesztési Tanács létrehozását.

A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium még 2024 év végén támogatói döntést hozott a támogatói okirat kiadása érdekében Győr-Moson-Sopron Vármegye által a „Szigetköz kiemelt térséggé nyilvánítását megalapozó tanulmány elkészítése” című projekt megvalósítása érdekében és erre a célra 15 millió Ft összegű vissza nem térítendő költségvetési támogatást nyújtott. A tanulmányt 2025. szeptember 30-ig kell elkészíteni.

A Tanács ezt követően kezdheti meg munkáját. A Tanács munkaszervezeti feladatainak ellátását a vármegyei önkormányzat fogja koordinálni.

Szigetközi Natúrpark Egyesület

Az érintett felek 2017. április 11-én Kimlén szervezőbizottságot hoztak létre a tervezett Szigetköz Natúrpark kezelőszerve mielőbbi létrehozása érdekében. A Szervezőbizottságban részt vett a Szigetköz – Felső-Duna menti Térségi Fejlesztési Tanács, Szigetköz TDM, a Szigetköz Mosoni Sík Leader Egyesület, a Pisztráng Kör Egyesület, továbbá a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatósága.

Az Egyesület nyitott, várja tagjai közé a térségért tenni akaró önkormányzatokat, civil szervezeteket, vállalkozókat és magánszemélyeket. A belépőkről az egyesület közgyűlése döntene. A natúrpark területe nem csupán a négy alapító település terjedne ki, hanem minden szigetközi, valamint a Mosoni-Duna folyásirány szerinti jobb partján található 10 ezer fő alatti lélekszámú csatlakozni kívánó településre. Ez mintegy 30 település teljes területét jelenti. A területi lehatárolás azért ekként történt, hogy a későbbiekben a szervezet vidékfejlesztési források alanya is lehessen. A közgyűlésen túl megalapítanánk a natúrparki tanácsot is, amelybe a tagokon túl meghívnánk mindazon településeket, valamint civil szervezeteket, akikre a natúrpark területi hatálya kiterjed, így a célokat, feladatokat közösen egyeztetnék.

A Szigetköz Natúrpark Egyesület együtt kíván működni a Felső-Duna menti térség további településeivel és szakmai szervezeteivel is, valamint keresi a kapcsolatot a régió egyéb, működő natúrparkjaival.

Az Egyesület 2018. márciusában elnyerte a „Natúrpark” címet. Az Egyesületnek tagja a vármegyei önkormányzat is.

Az Egyesület 34 taggal rendelkezik, de a tagság folyamatosan bővül. A tagságot 16 önkormányzat, 5 egyesület és alapítvány, 1 vállalkozó és 12 természetes személy- köztük az agrárminiszterrel – alkotja.

A Vármegyei Önkormányzat tagdíjjal és szakmai együttműködéssel támogatja a szervezetet. Az Egyesület elnöke a vármegyei önkormányzat alelnöke.

Együttműködnek a Fertő-Hanság Nemzeti Parkkal, a Fertőtáj Világörökség Egyesülettel. Bekapcsolódtak a Magyar Natúrpark Szövetség munkájába. Több pályázatot nyújtottak be többek között Magyar Falu programra, NEAK felhívásra, Hungarikum pályázat felhívásra, az SK-HU Interreg V/A felhívásokra, melyek megvalósítása befejeződött.

A Fertő-táj Világörökség Magyar Tanácsa Egyesület

A világörökségi táj menedzsment szervezete a 2003-ban a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat kezdeményezésére és gesztorságával létrehozott Fertő-táj Világörökség Magyar Tanács Egyesület. A 2011-től 2023-ig működött a menedzsment szervezet, a magyar állam által megbízott gondnoksági szervezet is, melyre a világörökség törvény és a hozzá kapcsolódó jogszabályok vonatkoztak. A gondnokság a vonatkozó időszakban a tagok támogatásából és az állami támogatásból tudott működni és megvalósítani a költségvetési tervben leírt feladatokat. 2024-től a kezelő szervi jogokat az Eszterházy kastély kapta meg.

Az Egyesület központja Fertőszéplakon van, ahol látogatóközpontot is kialakítottak. Az egyesület évente alkalom szerint, de legalább 6 alkalommal ülésezik.

Létrehozták a Tájegységi Értéktárat. Több sikeres pályázat(GINOP, LEADER, Hungarikum, Interreg, Magyar Falu, stb.) során elnyert forrásból kiállítást működtetnek, melyet a pályázati lehetőségek függvényében mindig tovább fejlesztenek.

Jelenleg 10 önkormányzat a tagja, továbbá 1 civil szervezet és a Porpáczy Aladár technikum és kollégium.

Az Egyesület elnöke a a vármegyei önkormányzat alelnöke.

A vármegyei önkormányzat tagdíjjal, és szakmai együttműködéssel támogatja a szervezetet.

1.3 Területfejlesztési koordináció

(3) A vármegyei önkormányzat és a fővárosi önkormányzat **területfejlesztési koordinációval** kapcsolatos feladatok ellátása érdekében

- a) összehangolja a nemzetközi és határon átnyúló együttműködésből adódó feladatait, biztosítja azok összhangját;
- b) a települési önkormányzatok felkérése alapján elősegíti a helyi önkormányzatok területfejlesztési társulásainak szerveződését;
- c) szakmai kapacitásával segíti a területfejlesztési önkormányzati társulások és a térségi fejlesztési tanácsok fejlesztési célokat feltáró, pályázatokat megalapozó tevékenységét;
- d) vizsgálja és értékeli a vármegye vagy a főváros társadalmi és gazdasági helyzetét, környezeti állapotát, adottságait, a vizsgálatok során felhasznált információkat és a vizsgálatok eredményeit a TeIR rendelkezésére bocsátja;
- e) kölcsönös információcserével segíti a TeIR működését, információkat biztosít a területfejlesztési programok készítéséhez, valamint fogadja a törvényben szereplő vármegyei szintre delegált feladatok elvégzése érdekében a központi adatbázisok adatait;
- f) együttműködik a települési önkormányzatokkal, a vármegye fejlesztésében közvetlenül és közvetve közreműködő területi államigazgatási szervekkel, az érdekelt civil és szakmai szervezetekkel.

A területfejlesztés intézményrendszere két szintű, országos és vármegyei.

A vármegyei önkormányzatoknak a területi középszint területfejlesztési feladatait kell minél hatékonyabban ellátni.

A 2021-2027-es időszakra vonatkozó vármegyei területfejlesztési dokumentumok (koncepció, program, ITP) 2021 évben elkészültek és elfogadásra kerültek. A 2021-2027-es időszakban ezek megvalósulásának elősegítése a területfejlesztés fő feladata.

A vármegyei önkormányzat jelentős szerepet kapott a fejlesztések integrációjának és a térségi programoknak a szintjei és beavatkozási egységei között. A vármegyei önkormányzat, mint területi szereplő feladata az integrált területi program összeállítása, módosításának kezdeményezése. A területi kiválasztási eljárásrendben a vármegyei önkormányzat részt vesz a döntés-előkészítő bizottság, illetve a monitoring bizottság munkájában is.

Az ország gazdasági helyzetének ismeretében a megvalósítani kívánt fejlesztések zömmel a jövőben is uniós forrásokból lesznek finanszírozhatók. Alapvető feltétel, hogy az ország gazdasági növekedése tartós legyen.

A vármegye külső és belső területi kapcsolatrendszere

Megyénk nem értelmezhető az országban betöltött szerepének és a szomszédos megyékkel való kapcsolatának megértése nélkül. A vármegye fejlesztése sem tervezhető vármegyei jogú városai, továbbá az országos, valamint a határon átnyúló rendszerek megyénket érintő fejlesztési céljai ismeretének hiányában.

Mindezekre figyelemmel a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat szomszédaival

- a 3 magyarországi megyével (Komárom-Esztergom, Veszprém, Vas),
- a 3 szlovákiai megyével (Pozsony, Nagyszombat, Nyitra) és
- az ausztriai Burgenland tartománnyal

folyamatosan egyeztetett a területi tervezés során.

Győr-Moson-Sopron vármegye részt vett a 2021-2027 közötti fejlesztési időszakra szóló releváns határon átnyúló (magyar-osztrák és magyar-szlovák) együttműködési programok kidolgozásában.

A tervezések során a területi szereplők meghatározott protokollt követve végezték egyeztetéseiket, amelyek eredményeként programjaik kölcsönösen megjelenítik közös célkitűzéseiket.

Partnerség elve a területfejlesztésben

A vármegyei önkormányzatnak továbbra is kiemelt feladata kapcsolatrendszerének erősítése a területfejlesztés szervezeteivel, a területfejlesztésben érdekelt települési önkormányzatokkal, gazdasági szereplőkkel, civil szervezetekkel. Az önkormányzatnak erősíteni kell azokat az együttműködési formákat (eszközöket) is, melyek a területfejlesztési célok szolgálatán túl a vármegyei önkormányzat területfejlesztési szerepét, vármegyei összetartó erejét erősítik (fórumok, sajtó-nyilvános rendezvények, konferenciák).

A vármegyei koncepció, a program és az ITP Győr és Sopron vármegyei jogú városokkal partnerségben, a vármegyei és a regionális területfejlesztési konzultációs fórummal, valamint a szomszédos bel- és külföldi megyékkel egyeztetve került kidolgozásra.

Folyamatosan részt veszünk az ágazati minisztériumtól megkapott tervezési feladatok ellátásában, illetve az egyes felhívástervezetek véleményezésében. Aktívan közreműködünk a fejlesztési stratégiák egyeztetési fórumain, munkaértekezletein.

Rendszeres szakmai konzultációkat folytatunk a területfejlesztési és vidékfejlesztési partnerekkel, a települési önkormányzatokkal, a megyében működő – térségi jelentőségű –

szakmai szervezetekkel, a Széchenyi Program Irodával, továbbá a települési önkormányzatokkal, és nem utolsósorban a Közreműködő Szervezettel, a Magyar Államkincstárral.

Aktívan részt veszünk a határon átnyúló magyar-szlovák és magyar-osztrák európai területi együttműködési programok 2021-2027-es időszakokra vonatkozó tervezési, majd megvalósítási folyamataiban.

A vármegyei önkormányzat folyamatosan ellátja a 2021-2027 közötti időszak monitoring bizottsági tagsággal kapcsolatos tevékenységet is.

A Hivatal legfőbb feladata a nyertes TOP PLUSZ projektek projektmenedzsmenti feladatainak ellátása azon települési önkormányzatok részére, akik erre konzorciumi formában felkérték a vármegyei önkormányzati hivatalt. Ezt a tevékenységet a jövőben is folytatni kívánjuk. Az Iroda projektgenerálási feladatokat is ellát, továbbá részt vesz a Vármegyei Önkormányzat partnerségével – esetenként vezető partneri minőségében – megvalósítani tervezett projektek előkészítésében is.

A 2023. évi CII. törvény 10.§ (3) bekezdésben foglaltak alapján a vármegyei önkormányzat feladatai:

Az önkormányzat képviselői a fenti feladatsornak megfelelően

- tagként részt vesznek a Duna Részvízgyűjtő-gazdálkodási Vízgazdálkodási Tanács, valamint az Észak-dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács bizottsági és szakbizottsági munkájában;
- közreműködnek a határon átívelő együttműködést szolgáló testületek – a Magyar-Szlovák Kormányközi Vegyes Bizottság, valamint a Magyar-Osztrák Regionális Koordinációs Fórum – munkájában (háttéranyagok készítésével és meghívás esetén a testületek ülésein való részvétellel);
- Duna-menti tartományok közösségében való részvétel;
- ellátja „A Fertő-táj Világörökség Magyar Tanácsa Egyesület” elnöki tisztségét;
- részt vesz a „Szigetközi Natúrpark Egyesület” munkájában, a vármegyei önkormányzat tisztségviselője betölti az elnöki jogkört;
- meghívás esetén tanácskozási joggal részt vesznek a kistérségek fejlesztési munkájában;
- a vármegyei önkormányzat tisztségviselője a KAP Hálózat elnökségi tagja;
- közreműködnek a 2021-2027 (n+2) közötti uniós támogatási időszak operatív programjainak monitoring bizottságaiban;
- részt vesznek több térségi jelentőségű projekt előkészítésében (pl. határ-közeli, gyorsforgalmi és településközi utak, kerékpárutak, vízgazdálkodási projektek, stb.);
- tagként dolgoznak magyar-osztrák és magyar-szlovák határon átnyúló együttműködések támogató közös monitoring bizottságaiban;
- részt vesznek a 2021-2027-es támogatási időszakot előkészítő a magyar-osztrák és a magyar-szlovák határon átnyúló együttműködés tekintetében.

A Vármegyei Önkormányzat a jövőben fontos szerepet kap a „a Versenyképes Járások Program megvalósításának kérdéseiről” szóló 1446/2024. (XII. 30.) Korm. határozat alapján.

A határozat 4. pontja alapján a Program keretében támogatás igényelhető, valamint nyújtható a következő célokra:

a) térségi alapinfrastruktúra és elérhetőség fejlesztése,

- b) térségi közszolgáltatások fejlesztése,
- c) térségi gazdaságfejlesztés,
- d) településüzemeltetés;

A vármegyei önkormányzat feladatköre e programban jelenleg egyeztetés, kialakítás alatt van.

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat a kistérségi együttműködés erősítésére a „Vármegyei Területfejlesztési Klub” működtetését a jövőben is tervezzük.

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat a **Széchenyi István Egyetemmel** szoros együttműködést alakított ki az elmúlt évek folyamán:

- közös programok (pl. az egyetem, illetve gyakorló iskolája és a Europe Direct iroda közös vetélkedői, közös konferencia)
- együttműködés projekteken pl. vármegyei foglalkoztatási paktumok, stratégiai szintű dokumentumok készítése
- külföldi delegációk közös fogadása, szakmai programok

1.4 vidékfejlesztési koordinációval kapcsolatos feladatok

A 2023. évi CII.törvény 10.§ (4) bekezdésben foglaltak alapján a vármegyei önkormányzat feladatai:

(4) A vármegyei önkormányzat a **vidékfejlesztési koordinációval** kapcsolatos feladatok ellátása érdekében

- a) összehangolja a vidékfejlesztési stratégiákat és akciókat a vármegyei fejlesztési és területfejlesztési koncepciókkal és programokkal;
- b) előzetesen állást foglal a vármegye területét érintő vidékfejlesztési stratégiák, akciók tekintetében;
- c) elláthatja a helyi akciócsoportok, a közösségvezérelt helyi fejlesztésben érintett szervezetek munkaszervezeti feladatait;
- d) részt vehet a helyi akciócsoportok és a közösségvezérelt helyi fejlesztésben érintett szervezetek tevékenységében;
- e) külön megállapodás alapján a vidékfejlesztési akciók végrehajtása során koordinációs és döntéshozatali feladatokat láthat el;
- f) nyomon követi és értékeli a vidékfejlesztési akciók lebonyolítását és monitoring bizottsági feladatokat lát el a programok végrehajtásához kapcsolódóan.

Egyetértve a Magyar Vidék Alkotmányában (Nemzeti Vidékstratégia 2012-2020.) foglaltakkal, miszerint történelmünk során, nehéz helyzetekben mindig vidéki gyökerekből táplálkozva, a falusi közösségek erejére támaszkodva tudott a magyar társadalom megújulni, önkormányzatunk is törekszik vidékfejlesztési feladatai kapcsán elősegíteni a vidék felemelkedését. Hiszen a vidék nem csupán profitérdekeket kiszolgáló termelési tér, hanem társadalmi, kulturális és természeti értékek összessége. Vidéki tájaink az emberi méltóság, életminőség biztosításához szükséges feltételek megteremtésének, a természet és a társadalom harmonikus együttélésének sajátos, történetileg kialakult szinterei. E térségek egyrészt az ott élők számára biztosítják az életfeltételeket, másrészt mással nem helyettesíthető ökoszisztéma-szolgáltatásokat biztosítanak, amelyek az egész társadalom számára biztonságos élelmiszerellátást, jó környezetminőségi alapfeltételeket, természeti erőforrásokat és értékeket, regenerációs és rekreációs lehetőséget kínálnak.

A természeti erőforrások és értékek megőrzése, az azokkal való felelős, fenntartható gazdálkodás, a mezőgazdaság és a vidék fejlesztése, az épített és a természeti környezet védelme, a természeti értékek megőrzése a XXI. században egyre inkább felértékelődő, egymással szorosan összefüggő, nemzetbiztonsági jelentőségű stratégiai feladat. A jó minőségű, biztonságos élelmiszerellátás, a tájfenntartás, az ivóvízbázisok, a talajok védelme, az élővilág sokfélesége és a jó környezeti állapot megőrzése, a vidéki élet, a helyi közösségek és a kultúra, valamint a helyi közszolgáltatások feltételeinek megteremtése egész Európában a legfontosabb kormányzati célok között szerepel.

A területfejlesztés és a vidékfejlesztés rendszere, habár természeténél fogva szoros együttműködésben kellene működjön, azonban tervezésben, forrásaiban és intézményrendszerében jelenleg még elkülönül. A helyi önkormányzatokról szóló törvény szerint a vármegyei önkormányzatok vidékfejlesztési feladatokat is ellátnak. Ugyanakkor semmilyen más jogszabály nem ad vidékfejlesztési feladatot a vármegyei önkormányzatok számára.

A feladat fontosságát hangsúlyozva kezdeményezni kell továbbra is a vármegyei önkormányzat szerepvállalásának egyértelmű meghatározását a jogalkotó irányába. Azonban addig is törekedni kell a kistelepülések problémáinak feltárására, azok megoldásának elősegítésére, konferenciák, képzések, szakmai fórumok, szakmai napok szervezésével az önkormányzat költségvetési helyzetének figyelembevételével. Ezt a TOP-Pluszos támogatási igényekkel kapcsolatban a vármegyei önkormányzat az egyetértési jog gyakorlásán keresztül támogatja.

Célkitűzés során előtérbe kell helyezni tájaink természeti értékeinek, erőforrásaink megőrzését, a sokszínű és életképes agrártermelés fejlődésének elősegítését, a vidéki gazdaság létalapjainak biztosítását, a vidéki foglalkoztatás növelését, a vidéki közösségek megerősítését, és életminőségének javítását.

A vármegyei önkormányzat tisztségviselője a KAP Hálózat elnökségi tagja.

2. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

GYMS Vármegye Önkormányzatának kétoldalú nemzetközi kapcsolatai

- **Enzkreis járás, Pforzheim város (Németország), 2001.**
- **Maros vármegye (Románia), 1995.**
- **Nagyszombat (Szlovákia), 2007.**
- **Pozsony kerület (Szlovákia), 2002.**

Nagyszombat és Pozsony vármegye vezetőivel folyamatos a kapcsolattartás a RDV ETT és az SKHU programokon.

- **Hubei tartomány (Kína), 2013.**
- **Szamara régió (Oroszország), 2019**
- **Dzsalal Abad (Kirgizisztán), 2020.**

Az együttműködési megállapodás aláírása megtörtént, de kölcsönös látogatásra nem került sor.

- **Gomel (Fehéroroszország), 2021.**

2023. március 28. Gomeli delegáció fogadása (nagykövet + gomeli delegáció)

- **Jizzakh régió (Üzbegisztán)**

A kapcsolatfelvétel megtörtént, de együttműködési megállapodás aláírására, látogatásra nem került sor. Üzbegisztán nagykövetének látogatására irányuló kérést kaptunk.

Tagság / közreműködés / együttműködés nemzetközi szervezetekben

- **Rába-Duna-Vág Korlátolt Felelősségű Európai Területi Társulás**

A Rába-Duna-Vág Korlátolt Felelősségű Európai Területi Csoportosulást 2011. szeptember 20-án alapította Győr-Moson-Sopron megye, Komárom-Esztergom megye, valamint a

szlovákiai Nagyszombati Önkormányzati Kerület a magyar-szlovák határon átnyúló együttműködés elősegítése céljából. 2015. évben a Csoportosuláshoz csatlakozott Pest Megye Önkormányzata és Bratislavsky Samospravny Kraj (Pozsony Megye) Önkormányzata.

Az alapítói betét összege 4. 000 euró volt, melyhez a Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat 1. 000 euróval járult hozzá. Az éves tagdíj összege 3. 500 euró tagonként.

Részt veszünk az évente megrendezésre kerülő közgyűlésen, FB ülésen, szakmai bizottsági üléseken, illetve projektbemutatók, -találkozókon. Kisprojekt Alapra lehet pályázni.

Települések közötti projektek generálását szorgalmazzuk.

- **Dunamenti Tartományok Munkaközössége**
- **Határon Átnyúló Kezdeményezések Közép-európai Segítő Szolgálata (CESCI)**

Részt veszünk az évenkénti közgyűlésen, ill. több programon a határmenti együttműködések kapcsán.

Egyéb nemzetközi tevékenység

- **Interreg V-A Ausztria-Magyarország Együttműködési Program**
 - o 2021-2027: Programozási Munkacsoportban részvétel, együttműködéssel kapcsolatos ügyintézés, Monitoring Bizottságban részvétel/koordinálás, magyar oldali egyeztető üléseken részvétel
- **Interreg V-A Szlovákia-Magyarország Együttműködési Program**
 - o 2021-2027: Programozási Munkacsoportban részvétel, együttműködéssel kapcsolatos ügyintézés, Monitoring Bizottságban részvétel/koordinálás, magyar oldali egyeztető üléseken részvéte
- **Kapcsolattartás a bécsi nagykövetséggel**

Az utóbbi években lelassult együttműködésünk Ausztriával, a jövőben kiemelt figyelmet fordítunk a kétoldalú politikai és projekt szintű együttműködések javítására.

Europe Direct Győr-Moson-Sopron

A vármegyei önkormányzat sikeres pályázás után elnyerte a Europe Direct iroda működtetésének jogát a 2021-2025 időszakra. A következő időszakra 2025-ben újabb pályázatot kell benyújtani. Az iroda az Európai Bizottság kommunikációs hálózatához kapcsolódik, s a lakosság tájékoztatására szolgál az Uniót érintő kérdésekben.

Keretszerződés: 2021-2025.

2025. évi támogatás (Európai Bizottság): 30.400 euro, önrész: 28.600 euro

Fő feladatok

- tervekészítés a következő évre / keret időszakra
- folyamatos jelentéstétel az Európai Bizottság felé intraneten, angol nyelven
- záró beszámoló elkészítése intranetes felületen angol nyelven
- Facebook oldal működtetése
- Kapcsolattartás az Európai Parlament Nagykövet Iskolája program vármegyei iskoláival (EPAS iskolák).
- programok szervezése a prioritásoknak és az éves cselekvési tervnek megfelelően, kiegészítve az Európai Bizottság Kommunikációs Főigazgatósága, az Európai Bizottság Magyarországi Képviselő, illetve az Európai Parlament Kapcsolattartó Irodája által szorgalmazott programok megszervezése
- kapcsolattartás, koordináció a megyében működő EU-s tájékoztató szolgálatokkal (Enterprise Europe Network, eures, eurodesk, Európai Dokumentációs Központ, Erasmus + koordinátorok).

2025-re tervezett tevékenységek:

ED Irodák országos találkozója

4 for Europe országos középiskolai vetélkedő vármegyei, regionális fordulójának szervezése

Európa Nap, iskolai európa napok

Nyelvek Európai Napja

EU-s infópont működtetése

3. ÉRTÉKTÁRRAL KAPCSOLATOS FELADATOK

A magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény szabályozása alapján a vármegyei önkormányzat vármegyei értéktárát hozhat létre. A vármegyei önkormányzat az általa felállított Értéktár Bizottságon keresztül szervezi a vármegye területén azonosított települési és tájegységi értéktárak adatainak összesítését, azonosítja a vármegye területén fellelhető nemzeti értékeket, létrehozza és kezeli a vármegyei értéktárát.

Győr-Moson-Sopron vármegye számos értékkel, népművészeti és kulturális hagyománnyal, épített örökséggel, gasztronómiai nevezetességgel, gyógyvíz- és fürdőkultúrával rendelkezik, amelyek megőrzése feltétlenül indokolt és szükséges. Ezért döntött úgy a vármegyei közgyűlés-önként vállalt feladatként-, hogy 2013. június 14-i ülésén a 41/2013. (VI.14.) KH határozatával létrehozza a Győr-Moson-Sopron Megyei Értéktárát, illetve a vármegyei értéktár létesítésével kapcsolatos feladatok ellátására a Győr-Moson-Sopron megyei Értéktár Bizottságot. A döntés háttérében a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény, illetve a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV.16.) Korm. rendelet áll, mely jogszabályok értelmében a nemzeti értékek adatait a települési, tájegységi és vármegyei értéktárakban, az ágazati értéktárakban, a külhoni magyarság értéktárában, a Magyar Értéktárban, valamint a Hungarikumok Gyűjteményében - szakterületenkénti kategóriák szerint - kell azonosítani és rendszerezni. A törvény végrehajtásának több mint három éves tapasztalatait és az újabb elképzeléseket egyaránt figyelembe véve 2015. július 3-án hatályba lépett a 2015. évi LXXX. törvény, amely a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény módosítása.

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Értéktár Bizottság a Szervezeti és Működési Szabályzata alapján évente legalább kétszer ülésezik, és félévente beszámol munkájáról a Közgyűlésnek. A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Értéktár Bizottság munkáját a közgyűlés által megválasztott 13 fős testület végzi.

A terület szakmai felügyelete a Földművelésügyi Minisztériumból átalakult Agrárminisztérium hatáskörében maradt. A Hungarikum Főosztály továbbra is a szakmai munka irányítója, amellyel kiváló munkakapcsolatot ápolunk.

Az Értéktár Bizottság döntései alapján a vármegyeregikumok száma 2024. év végéig 119 db. Emellett vármegyénkben 85 települési értéktár (ebből mintegy 65 rendszeresen aktív) valamint 3 tájegységi értéktár található. Vármegyei értékeinket külön weboldalon is nyilvántartjuk. Az Agrárminisztérium létrehozott és az idei évben elindítani is kíván egy nemzeti értéknilyvántartó rendszert, NEKTÁR néven. Értéktárunk megalakulása óta több mint 40 millió forint pályázati támogatásban részesült.

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Értéktár Bizottság működése során kialakította saját döntési gyakorlatát és arculatát. A döntéseiket szándékuk szerint mindig az vezette, hogy az elfogadásra

került vármegyerikumok a megyénkben valódi identitás pontokként szolgálhassanak. Emellett törekedtünk arra, hogy a vármegyei értékek „jelen értéket” is kaphassanak, azaz kapcsolódjanak kulturális, turisztikai, vidékfejlesztési vagy környezetvédelmi célokhoz és ekként a gyakorlatban is hasznosuljanak. A Vármegyei Értéktár Bizottságnak kiemelt célja továbbra is a helyi értéktárak működésének segítése, új helyi értéktárak gesztorálása, valamint további tájegységi értéktárak létrehozásának kezdeményezése. Reméljük, hogy a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat fenntartásában az Értéktár Bizottság a jövőben is hasonlóan sikeresen folytathatja működését.

Kiemelt célunk továbbá, hogy nemzeti értékünk gyűjtésébe minél több oktatási intézményt, érdekképviselőt, de akár gazdasági szereplőket is bevonjunk. Ennek köszönhetően a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Értéktár partnere már évek óta a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara Kézműves- és Vendéglátóipari és Turizmus tagozata, Nemzeti Vidéki Hálózat, a Széchenyi István Egyetem Kautz Gyula Gazdaságtudományi, valamint Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János karai. Széleskörűen együttműködünk továbbá a Nemzeti Művelődési Intézet Nonprofit Kft-vel, valamint a Kisalföldi Népművészek Egyesületével.

Szoros kapcsolatot ápolunk a Felvidéki Értéktárral is.

4. KÖRNYEZETVÉDELMI FELADATOK

A vármegyei önkormányzatok számára környezetvédelmi feladatokat a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. Törvény (a továbbiakban: törvény) egyes rendelkezései állapítanak meg.

46 § (2) A vármegyei önkormányzat az épített és természeti környezet védelmével kapcsolatos feladatainak ellátása érdekében

- a) a települési önkormányzatokkal és az illetékes vármegyei területfejlesztési tanáccsal egyeztetve vármegyei környezetvédelmi programot készít a 48/D. §-ban foglaltak szerint, amelyet a vármegyei közgyűlés hagy jóvá;
- b) előzetes véleményt nyilvánít a települési önkormányzati környezetvédelmi programokról, illetve kezdeményezheti azok megalkotását;
- c) állást foglal a települési önkormányzatok környezetvédelmet érintő rendeleteinek tervezetével kapcsolatban;
- d) elősegíti az 58. § (7) bekezdése szerinti egyezség létrehozását;
- e) javaslatot tehet települési önkormányzati környezetvédelmi társulások létrehozására.

48/D. § (1) A vármegyei környezetvédelmi program tartalmazza a 48/B. § (2) bekezdésben foglaltaknak megfelelően azokat a célokat és intézkedéseket, amelyek elérése, illetve megvalósítása vármegyei szinten hatékony és indokolt.

(2) A vármegyei közgyűlés gondoskodik a vármegyei környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, figyelemmel kíséri az azokban foglalt feladatok megoldását.

(3) A vármegyei önkormányzat éves költségvetéséről szóló zárszámadásával egyidejűleg be kell számolni a vármegyei környezetvédelmi program végrehajtásának előző évi alakulásáról.

(4) A vármegyei területfejlesztési tanács a döntési hatáskörébe utalt támogatásokról szóló döntések meghozatalakor elősegíti a környezetvédelmi programban előirányzott fejlesztések támogatását.

A törvény **48/F. § (3) bekezdése** alapján a vármegyei önkormányzat előzetes véleményt nyilvánít a települési önkormányzati környezetvédelmi programokról,

A környezetvédelem területén a vármegyei önkormányzat legfőbb feladata a vármegyei környezetvédelmi program elkészítése, amelyet a törvény 46. § (2) bekezdésének a.) pontja írja elő.

Kiemelt figyelmet fordítunk a nemzeti park és natúrparkok működésére. Megyénk területén található egy nemzeti park, Fertő-Hanság Nemzeti Park, és két natúrpark, Pannontáj Sokoró Natúrpark, valamint a Szigetközi Natúrpark - melynek a vármegyei önkormányzat alapító tagja.

Magyarország Kormánya célul tűzte ki az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, a kockázatmegelőzés és kockázatkezelés előmozdítását, továbbá a környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítását. Ezért a Kormány felhívást tett közzé a klímaváltozáshoz történő hatékony alkalmazkodás társadalmi feltételeinek megteremtése érdekében a vármegyei önkormányzatok, központi költségvetési szervek, civil szervezetek részére.

A vármegyei önkormányzat a környezetvédelmi tevékenysége keretében KEHOP 1.2.0 forrásból elkészítette és 2017-ben elfogadta a 2017-2020-as időtávú vármegyei klímastratégiáját és megalakította a vármegyei Éghajlatváltozási Platformot 15 taggal.

A vármegye klímavédelmi jövőképe, azon cél elérése érdekében, hogy:

„Győr-Moson-Sopron vármegye 2030-ra az éghajlatváltozás hatásaira proaktívan reagáló, klímatudatos humán tőkével, innovatív gazdasággal, természeti erőforrásaival - fenntartható módon gazdálkodó vármegyeként működik.”

A 2025-2029-es időszak környezetvédelmi feladatai:

1. Környezeti szempontok érvényesítése a 2021-2027-es vármegyei területi tervezés során (A vármegyei területrendezési terv külön fejezet foglalkozik a környezetvédelmi témakörrel.).
2. TOP 3.2.1 vármegyei önkormányzat épületeinek energetikai felújítása pályázat megvalósult, a fenntartási feladatok ellátása
3. A vármegyei környezetvédelmi program felülvizsgálata, aktualizálása.
4. Települési környezetvédelmi programok felülvizsgálatában való közreműködés, azok nyomon követése, települési környezetvédelmi tárgyú jogszabályok véleményezése.
5. Határon túli, országos és vármegyei ágazati programokban, együttműködésekben való részvétel.
6. A Natúrparki, a szigetközi és a vízi turizmussal kapcsolatos tevékenységek összehangolása, nyomon követése.

5. IDEGENFORGALOMMAL, KULTÚRÁVAL KAPCSOLATOS FELADATOK

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló **1991. évi XX. törvény 66. §-a** szerint a vármegyei önkormányzat közgyűlése

- a) összehangolja - a kiemelt üdülőkörzetek kivételével - az **idegenforgalom** területi érdekeit az országos érdekekkel, gondoskodik az idegenforgalmi értékek feltárásáról, bemutatásáról, propagálásáról;
- b) véleményt nyilvánít a kiemelt üdülőkörzetek fejlesztési koncepciójáról, programjáról;
- c) összehangolja az idegenforgalom helyi fejlesztését, és elemzi a terület idegenforgalmának alakulását.

Ugyanezen törvény **121. §-a** alapján a vármegyei önkormányzatának önként vállalt feladata lehet különösen

- a) a közösségi **kulturális** hagyományok és értékek ápolásának, a művelődésre, társaséletre szerveződő közösségek tevékenységének, a lakosság életmódja javítását szolgáló kulturális célok megvalósításának támogatása;
- b) a művészeti intézmények, továbbá a lakosság művészeti kezdeményezéseinek, önszerveződéseinek támogatása, a művészi alkotó munka feltételeinek javítása és a művészeti értékek létrehozásának, megőrzésének segítése.

Folyamatos együttműködésben dolgozunk az AOFK-val egy aktív turisztikai térség létrehozásán. Szakmai kapcsolatot ápolunk a Sopron-Fertő kiemelt Turisztikai Térséggel. Továbbá a márkázás alatt álló Győr-Pannonhalma-Szigetköz kiemelt turisztikai térségnél a vármegyei önkormányzat jelentős szerepet vállalt a területi és állami szereplők közötti koordinációban.

A vármegyei önkormányzat az éves költségvetésében tervezett támogatást szolgáló pénzeszköz keretéből közvetlenül támogatja a települések helyi kulturális, turisztikai rendezvényeit. Továbbá a települések idegenforgalmi, turisztikai fejlesztési terveinek összehangolását, támogatását a TOP-Pluszos támogatási igényükkel kapcsolatban a 2021-2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendeletbe foglalt egyetértési jog gyakorlásán keresztül is gyakorolja.

A helyi kultúrára és az idegenforgalomra a legnagyobb forrást az alábbi két európai uniós forrásból tudjuk biztosítani:

- **TOP PLUSZ 3.1.3-23** kódszámú, „Helyi humán fejlesztések” című
- **TOP PLUSZ 6.1.4** kódszámú „Aktív turizmus fejlesztése” című pályázatokon keresztül, melyeket a fentiekben bemutattunk.

6. SPORTTEVÉKENYSÉG TÁMOGATÁSA

A sportról szóló 2004. évi I. törvény alapján 55. §-a az alábbi szabályozást tartalmazza:

55. § (1) A települési önkormányzat - figyelemmel a sport hosszú távú fejlesztési koncepciójára -:

- a) meghatározza a helyi sportfejlesztési koncepciót, és gondoskodik annak megvalósításáról,
- b) az a) pontban foglalt célkitűzéseivel összhangban együttműködik a helyi sportszervezetekkel, sportszövetségekkel,
- c) fenntartja és működteti a tulajdonát képező sportlétesítményeket,
- d) támogatja az iskolai testnevelés és sporttevékenység gyakorlása feltételeinek megteremtését.

(2) A települési önkormányzat az (1) bekezdésben foglaltakon kívül támogatja az iskolai sportkörök működéséhez, vagy az ezek feladatait ellátó diáksport-egyesületek feladatainak zavartalan ellátásához szükséges feltételek megteremtését.

A (3) bekezdés szabályozása alapján a vármegyei és a fővárosi önkormányzat az (1)-(2) bekezdésben foglaltakon túl sportszervezési feladatai körében:

- segíti a területén tevékenykedő sportszövetségek működésének alapvető feltételeit,
- közreműködik a sportszakemberek képzésében és továbbképzésében,
- segíti a sportági és iskolai területi versenyrendszerek kialakítását, illetve az e körbe tartozó sportrendezvények lebonyolítását,
- adottságainak megfelelően részt vesz a nemzetközi sportkapcsolatokban,
- közreműködik a sport népszerűsítésében, a mozgásgazdag életmóddal kapcsolatos sporttudományos felvilágosító tevékenység szervezésében,
- közreműködik a sportorvosi tevékenység feltételeinek biztosításában.

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat sporttal kapcsolatos programjának célja a vármegye sportéletének sikeres működése. A vármegyei önkormányzat számára fontos az egészséges életmód, ezért – költségvetési forrásaihoz mérten – támogatja a vármegyei sport rendezvényeket, egyesületeket.

A TOP PLUSZ 3.1.3 kódszámú, „Helyi humán fejlesztések” című projektünk keretében tervezzük a sporttal kapcsolatos tevékenység támogatását. A projekt I. fázisában tartunk, melynek célja a VEP és SZUT felülvizsgálata.

7. NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATOKKAL KAPCSOLATOS FELADATOK

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény alapján a vármegyei önkormányzat a területi nemzetiségi önkormányzatok számára biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

Törvényből eredő feladata a vármegyei önkormányzatnak a területi (vármegyei) nemzetiségi önkormányzatok munkájának segítése és a területi működés feltételeinek biztosítása.

A vármegyei önkormányzat megállapodás alapján biztosítja a három (horvát, német, roma) területi nemzetiségi önkormányzat működésének feltételeit, valamint gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

A vármegyei önkormányzat hagyományosan minden évben megrendezi a megyében élő nemzetiségek részére a „Vármegyei Nemzetiségi és Érték Napot”. E rendezvény keretén belül a nemzetiségi önkormányzatoknak és a különböző nemzetiségi szervezeteknek lehetőségük

nyílik arra, hogy bemutassák a nemzeti kultúrájukat, hagyományaikat, továbbá kapcsolatot teremthessenek más nemzetiségi szervezetekkel. E rendezvény költségeit a vármegyei önkormányzat finanszírozza.

Célunk, hogy segítséget tudjunk nyújtani a nemzetiségi szerveződések hagyományőrző, kulturális tevékenységéhez, a megyében élő nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzéséhez, valamint egyéni és közösségi jogainak biztosítása érdekében a jövőben is figyelemmel kísérjük és támogatjuk a területi nemzetiségi önkormányzatok működését.

IV. FELADATOK VÉGREHAJTÁSÁNAK ESZKÖZEI

A vármegyei önkormányzat gazdálkodásának feltételrendszere

1. Költségvetési feltételek

A vármegyei önkormányzat kötelezően ellátandó feladatait a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló, a hatásköri, valamint az ágazati és szakmai törvények határozzák meg. Az adott évi gazdálkodás pénzügyi lehetőségeit és a szabályozás esetleges változását pedig a Magyarország éves költségvetési törvénye tartalmazza.

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzata gazdálkodási feltételeit alapvetően meghatározza a jelenlegi finanszírozási helyzete, a feladatellátás struktúrája.

A gazdasági stratégia kiemelt céljai közé tartozik az önkormányzat gazdálkodásának hosszú távú fenntarthatóvá tétele. Biztosítani kell egy működőképes önkormányzati feladat ellátási rendszert, mind a jelen, mind pedig az elkövetkező időszakokra is. A gazdálkodási feltételek kialakításakor figyelembe kell venni a makrogazdasági folyamatokat, a hosszabb távú államháztartási prioritásokat, a gazdasági környezet várható változásait és annak az önkormányzati gazdasági helyzetre gyakorolt hatását.

A költségvetési politika kiemelt területei az éves költségvetési törvényekben változhatnak, ami folyamatos alkalmazkodást igényel. A vármegyei önkormányzat által vállalt feladatok megvalósítása évente a költségvetési rendeletben realizálódhat a tényleges pénzügyi lehetőségektől és a pályázati forrásoktól függően.

Az önkormányzat gazdasági alapjait a tulajdonában lévő vagyontárgyak, vagyonértékű jogok és a bevételek képezik. Az önkormányzati vagyon jelentős része törzsvagyon, a vállalkozási célú hasznosítási lehetőség ezáltal minimális mértékű. Az önkormányzat működési, gazdálkodási kereteit a meglévő vagyontárgyak bevonásával a mindenkori bevételi lehetőségek szabják meg.

A vármegyei önkormányzat költségvetési kiadási lehetőségeit és korlátait döntően meghatározzák az ellátandó feladatokhoz kapcsolódó források:

- központi költségvetésből kapott működési támogatás,
- saját bevételek mértéke,
- átvett pénzeszközök,
- pályázati források és feltételek.

A költségvetési rendeletben működési hiány nem tervezhető. Kivételes esetben, jogszabályban meghatározott módon az önkormányzat működőképessége megőrzése érdekében kiegészítő támogatás adható.

A vármegyei önkormányzat fizetési számláját 2012-től a Magyar Államkincstárnál köteles vezetni. Ez a gazdálkodás szempontjából azt jelenti, hogy a vármegyei önkormányzat részére finanszírozási célú pénzügyi műveletek nem állnak rendelkezésre, hitelfelvételre nem jogosult, a fizetési számlákon rendelkezésre álló pénzeszközök után kamatbevétel nem érvényesíthető. Önként vállalt feladatokat az önkormányzat kizárólag saját bevételei terhére láthat el. A kötelező és önként vállalt feladatok ellátásának forrásait és kiadásait a költségvetési rendeletnek elkülönítetten kell tartalmaznia. A szűk mozgástérből adódóan fontos a saját bevételi források felkutatása, a külső források bevonása és a különböző költségelemek már megkezdett racionalizálása.

A gazdálkodásban továbbra is biztosítani kell az alábbi államháztartási és számviteli alapelveket:

- pénzügyi egyensúly megtartása,
- működőképesség biztosítása,
- kötelező feladatok ellátása,
- közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény szerinti kötelező juttatások biztosítása,
- a halaszthatatlan fejlesztési és felújítási feladatok végrehajtása,
- a közpénzek hatékony és ellenőrizhető felhasználása,
- a tervezés és beszámolás teljesszűrésége és nyilvánossága.

Racionális gazdálkodással és a pályázati lehetőségek teljes körű feltárásával, azok kihasználásával kell biztosítani a vármegyei önkormányzat működőképességét. Az egyensúly megteremtése érdekében a feladatokat rangsorolni és racionalizálni szükséges.

2. Vagyongazdálkodási feladatok

2.1. A vármegyei önkormányzat vagyoni helyzete

Az önkormányzat vagyoni helyzete a vármegyei önkormányzatok konszolidációját meghatározó törvény hatálybalépésének napján, 2012. január 1-én rögzített állapot szerint került meghatározásra, amelynek nyilvántartása a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően (önkormányzati törvény, nemzeti vagyonról szóló törvény, az államháztartásról szóló törvény és végrehajtási rendelete) valósult meg.

A vármegyei önkormányzat vagyont, a vagyon körét és az egyes vagyonszoportok kialakítását, valamint a vagyonszoportokba tartozó vagyontárgyak meghatározását a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény figyelembevételével az önkormányzat 13/2021. (XII. 11.) rendelete (vagyonszoportrendelet) állapította meg.

A helyi jogszabály rendelkezik az önkormányzati vagyon minősítéséről és csoportosításáról, a vagyon rendeltetéséről, a vagyonkezelésről, a vagyonnal való rendelkezés és hasznosítás szabályairól.

A vármegyei önkormányzat vagyonának többsége a korlátozottan forgalomképes vagyonszoportba tartozik, amelyet az önkormányzat székhelyül szolgáló középület (székház; győri 7034 hrsz. alatt lévő, természetben 9021 Győr, Városház tér 3. sz. alatt található ingatlan 78%-a) és a más telephelyen lévő melléképületek (garázshelyiségek; győri 7147/J hrsz. alatt lévő, természetben 9021 Győr, Árpád u. 32. szám alatt található 4 db), továbbá ezen épületekben lévő ingóságok alkotnak.

A másik – rendkívül szűk körű – vagyonszoport a forgalomképes vagyontárgyakat gyűjti egybe, amelyek nem kapcsolódnak az önkormányzat kötelező feladatainak ellátásához; ezek a vagyontárgyak vállalkozói tevékenység folytatására is alkalmasak (egy gazdasági társaságban lévő részesedés).

A vármegyei önkormányzat tartós bérleményébe tartozik a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Rendezvényközpont épülete (Töltésszer u. 20.), ahol a vármegyei közgyűlés üléseit és az önkormányzat rendezvényeit tartja meg. A vármegyei önkormányzatnak 2033. év végéig a bérleti szerződés szerinti használati joga van az ingatlanra.

A 2025. év költségvetés megalapozásáról szóló 2024. évi LXXIV törvény 242.§-ának 2. pontja 2025. január 1. napjával megszüntette a mosonmagyaróvári különleges gazdasági övezetet A 44/2021. (II. 5.) kormányrendelettel a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat tulajdonába került ingatlanok visszakerülnek a települési önkormányzathoz, azaz Mosonmagyaróvár Város Önkormányzatához. Az érintett ingatlanok tulajdonjogát az ingatlan-

nyilvántartásba a települési önkormányzat megkeresése alapján kell bejegyezni.

A „TOP-3.2.1-16-GM2-2020-00002 azonosítószámú pályázatban forrást nyertünk a székhelyépület (Győr, Városház tér 3.) energetikai felújítására. A beruházás során az alábbiak valósultak meg:

- valamennyi külső nyílászáró felújítása, átalakítása, cseréje korszerű, energia takarékos nyílászáró szerkezetre,
- a vízszigetelés felülvizsgálata és annak javítása a tető, a homlokzat és a pincefalak vonatkozásában,
- hőszigetelő képesség felülvizsgálata és annak javítása a tetőtéri padlásfödémek és pincefalak vonatkozásában,
- megújuló energia hasznosítása, napelemes rendszer telepítése.

2.2. Stratégiai fontosságú vagyon

Az önkormányzat korlátozottan forgalomképes vagyona, amelyet a vagyonrendelet meghatároz és melléklete tételesen felsorol, az önkormányzat jogszabályokban meghatározott kötelező feladatainak megvalósítását szolgálja elsődlegesen.

Ebbe a vagyoni körbe soroljuk mindazokat a vagyontárgyakat, illetve vagyonrészeket, amelyek hosszú távon biztosítják az önkormányzat kötelező feladatainak ellátását.

Az önkormányzat kizárólagos önkormányzati tulajdonban álló, továbbá nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű törzsvagyonnal nem rendelkezik.

2.3. Hasznosításra kijelölhető vagyon

a.) Ingatlanvagyon

Ebbe a hasznosítási módba tartozó vagyontárgyak a korlátozottan forgalomképes ingatlanvagyon köréből kerülhetnek ki.

Ezek olyan ingatlanrészek, amelyek jelenleg is használaton kívül állnak.

Ezek a vagyontárgyak, mivel működtetésük az önkormányzat kötelező feladatainak ellátásához kapcsolódik, csupán többoldalú vizsgálatot követően minősíthetők a hasznosítás körébe tartozó vagyontárgyakká. Kizárólag olyan önálló ingatlanból álló korlátozottan forgalomképes vagyon, vagyonrész kerülhet hosszabb időtartamú (1-2 évet meghaladó) hasznosításra, amely az önkormányzat döntéskori és közép- és hosszú távú (5-10 éves) tervei szerint sem szükséges az adott önkormányzati kötelező feladat ellátásához, illetve az adott ingatlanrész - a csökkent feladat miatt – tartósan nélkülözhető az önkormányzat (testületi és hivatali) tevékenységek végzéséhez.

b.) Portfólió vagyon

E vagyoni kör rendeltetésénél fogva az önkormányzat vállalkozói tevékenységének gyakorlásával összefüggő vagyontárgyait, vagyonrészeit foglalja magába.

Ezen vagyon körébe tartozó vagyon - a fentiek szerint - az önkormányzat által megszerzett gazdasági társaságban (Nyugat-Pannon Nonprofit Kft.) lévő üzleti részesedés tulajdonjogát jelenti, illetve e gazdasági társaságban lévő üzleti részesedésben megjelenő önkormányzati résztulajdont.

A Kft. jelenlegi tulajdonosai:

1. Regionális Humán Innováció Képzési Közhasznú Nonprofit Kft. 49 %
2. Regionális Fejlesztési Holding Zrt. 31 %
3. Börcs Község Önkormányzata 5 %

4. Halászi Község Önkormányzata 5%
5. Győr-Moson Sopron Vármegye Önkormányzata 10%

A vagyonhasznosítás irányelvei (módszerei és szabályai)

a.) A vagyonhasznosítás módszerei

Az önkormányzatok alapfeladatai a helyi közügyek ellátása és a helyi közszolgáltatások biztosítása. Az önkormányzatok által ellátandó feladatok jellege, szervezeti felépítésük, döntési mechanizmusuk bonyolultsága miatt nem ideális szervezetek a vállalkozói-gazdálkodó tevékenység folytatására.

Az önkormányzati rendszer elmúlt harminc éves tapasztalata bebizonyította, hogy az önkormányzatok – a fentiekből adódóan - kevésbé tudnak a napi piaci eseményekhez alkalmazkodó, rugalmas gazdálkodást megvalósítani.

Az önkormányzatiságból eredően az önkormányzat legfontosabb feladata, a kötelező feladatok ellátásához szükséges vagyon működtetésének biztosítása; ez képezi az önkormányzati vagyongazdálkodás legfőbb feladatát.

Ezen alapvető cél megvalósítása érdekében a közép- és hosszú távú vagyongazdálkodás fő szempontjai az alábbiak:

- a vármegyei önkormányzat hatásköri törvényben meghatározott feladatait ellátó testületek és a hivatal működését szolgáló vagyon (épületet és egyéb ingatlanok, ingóságok) fenntartásának, működőképességének biztosítása;
- vagyongazdálkodásunk célja, hogy az ellátandó feladatokhoz szükséges vagyoni kör a lehető legjobb állapotban, hosszú távon megtartható legyen;
- a kötelező és önként vállalt feladatok ellátáshoz közvetlenül nem szükséges vagyont (elsődlegesen ingatlan vagyonrészeket, feleslegessé vált, elhasználandó ingóságokat) a rendelkezési jog gyakorlásának szabályai szerint kell hasznosítani, s az így befolyó bevétel elsődlegesen a stratégiai fontosságú ingatlanvagyon állagmegőrzésére szolgálhat;
- az üzletrészek, részesedések tekintetében –figyelemmel a testületek meghozott döntéseire is- lehet a további hasznosítást végrehajtani.

b.) Az ingatlanvagyon hasznosításának különös szabályai

A vármegyei önkormányzat ingatlan-vagyon állománya ingatlanból (székhelyépületből) és ingatlanrészekből (garázshelyiségek) áll.

Az önkormányzat rendelkezésére álló éves költségvetési előirányzatok nagyságrendje alapvetően meghatározza az állagmegóvó és egyéb felújítási, rekonstrukciós munkák megtervezését és kivitelezését.

Az épület - és épületrész felújítások megtervezésekor alapvető kérdés annak eldöntése, hogy ezen ingatlanok felújítása, rehabilitálása során milyen nagyságrendű munkák szolgálják az állagmegóvás azon szintjét, amely az adott épület biztonságos működtetését és funkciójának ellátását megfelelően garantálják.

Az állagmegóvás és helyreállítás költségeinek pénzügyi finanszírozási alapját úgy kell megteremteni, hogy a kötelező feladatok ellátásához nem kapcsolódó ingatlanvagyon bérbeadás útján hasznosítani kell; továbbá kiemelt jelentőséggel kell figyelmet fordítani a kapcsolódó pályázati lehetőségek felkutatására és források megszerzésére; mindezen tevékenységek során alapvető jelentőséggel bír a székhelyépület védettségi besorolása.

Az ingatlangazdálkodás során a következők szerint kell eljárni:

- az épületek állagának helyreállítása érdekében az ehhez szükséges finanszírozásának megteremtéséhez – a középtávú vagyongazdálkodás során és a lehetőségek függvényében - külön pénzügyi alapot (Alap) kell létrehozni;
- az Alap (létrehozásról rendelkező döntés meghozatalának követően) létesítésének, fenntartásának és működtetésének pénzügyi forrását az önkormányzat számára felesleges ingatlanok (ingatlanrészek) hasznosításából származó bevétel képezheti; az Alap éves előirányzati nagyságát az éves költségvetésben kell rögzíteni;
- az Alap (előbbieket szerinti létrehozása esetén) felhasználásának szabályait, az ezzel kapcsolatos rendelkezési feladatokat részletesen meg kell határozni.

3. Pályázatok

Racionális gazdálkodással és a pályázatok teljes körű feltárásával kell biztosítani a vármegyei önkormányzat működőképességét. Az egyensúly megteremtése érdekében a feladatokat rangsorolni és racionalizálni szükséges.

Miután a vármegyei önkormányzat állandó saját bevétellel nem rendelkezik, kiemelt figyelmet kell fordítani a pályázati lehetőségek figyelésére és kihasználására a működés minden területén.

A 2021-2027-es időszakra Magyarország számára meghatározott Európai Unió fejlesztési forrásokat szinte teljes mértékben felhasználtuk mind a TOP-Plusz, mind az ágazati, mind a határon átnyúló programok tekintetében. Azonban figyelemmel az n+2 szabályra, azaz 2027 után még 2 évig lehetőség van a projektek megvalósítására, így néhány projekt áthúzódik a 2027 utáni időszakra.

A vármegyei önkormányzat részt vesz saját projektjeivel vagy partnerségben más pályázókkal együtt a TOP PLUSZ-os és a határon átnyúló Interreg V/A SK-HU; AT-HU projektekben. Az ebből származó projektmenedzseri díjak jelentős mértékét teszik ki az éves költségvetésnek.

A várható projektmenedzseri díj bevételek a TOP PLUSZ-os pályázatokból:

2025 évben a vármegyei önkormányzat hivatal 125 db projektet menedzsel, melynek várható bevétele 243 510 329 Ft, 2026 évben 25 db projekt menedzseléséből 41 049 681 Ft a várható díjbevétel.

Az egyes felhívásokon keletkező maradványok terhére lehet majd új projekteket indítani, melyek további projektmenedzseri díjbevételt generálnak.

V. A gazdasági program és fejlesztési terv megvalósítását elősegítő legfontosabb alapelvek

1. A vármegyei közgyűlés, a bizottságok és a vármegyei önkormányzati hivatal tudatos, aktív és kezdeményező szerepvállalása döntően szolgálja a kitűzött célok megvalósítását.
2. A program végrehajtása során prioritást kell biztosítani a kötelező feladatok ellátására, az önként vállalt feladatok ellátását a költségvetési, pénzügyi források lehetőségéhez kell igazítani.
3. A vármegyei önkormányzat meghatározó területfejlesztési feladatainak szakszerű és színvonalas ellátása nagyfokú rugalmasságot, stabil kapcsolatrendszer igényel, különösen a települési önkormányzatok és az érintett kormányzati szervek irányában.
4. A program megvalósítását a pályázati lehetőségek teljes körű feltárásával, lehetséges igénybevételel kell elősegíteni, továbbá előnyben kell részesíteni az önerő nélküli pályázatok kihasználását.

Győr, 2025. február

Hámori György
a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat
elnöke